

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS PAŽANGOS DEPARTAMENTO
KAIMO REIKALŲ IR DARNIOS PLĖTROS SKYRIAUS
PAŽYMA**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2008 M. LAPKRIČIO 19 D. NUTARIMO
NR. 1207 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO
ĮGYVENDINAMŲJŲ TEISĖS AKTŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO
(TAP NR. 16-1527(3)) (TAIS NR. 16-452(5))**

2017-02-24 Nr. NV-518

Vilnius

1. Projekto rengėja – Aplinkos ministerija.

2. Projekto tikslai:

- Aiškiau reglamentuoti kapaviečių paskirstymo, priežiūros ir jų pripažinimo neprižiūrimomis bei kapaviečių identifikavimo procedūras, **atsižvelgiant į Specialiųjų tyrimų tarnybos antikorupcinio vertinimo išvadoje pateiktus siūlymus ir siekiant įgyvendinti Žmonių palaikų laidojimo įstatymo nuostatas.**
- Siekiant pašalinti korupcijos rizikos veiksnius, savivaldybių interneto svetainėse viešinti duomenis apie laisvas ar neprižiūrimas kapavietes.

3. Dabartinė situacija:

- Savivaldybių įgalioti subjektai išduoda leidimus laidoti žmogaus palaikus, paskirsto kapavietes, organizuoja kapinių priežiūrą, koordinuoja ir kontroliuoja kapinių prižiūrėtojų darbą, taip pat priima sprendimus dėl kapavietės pripažinimo neprižiūrimomis ir išduoda leidimus laidoti neprižiūrimose kapavietėse. Šiuo metu teisės aktų nuostatos nepakankamai reglamentuoja kapaviečių pripažinimo neprižiūrimomis ir teisės jas prižiūrėti suteikimo atsakingiems asmenims procesą. Savivaldybių įgaliotų subjektų kontrolė vykdoma formaliai, o teisinis reguliavimas leidžia vienasmeniškai, nesivadovaujant jokiais kriterijais, priimti sprendimą dėl kapavietės pripažinimo neprižiūrima, taip pat sprendimą dėl teisės suteikimo suinteresuotiems asmenims prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę ir vėliau joje laidoti.
- Kapavietės ribos gali būti keičiamos pagal kapinių planą, gavus kapinių prižiūrėtojo leidimą, tačiau vienasmeniško sprendimo priėmimo procedūra nėra aiškiai reglamentuota.
- Neviešinami kapinėse esančių laisvų ir neprižiūrimų kapaviečių planai, neskelbiami savivaldybių tinklalapyje kapinių planai.

4. Projekto esmė. Tikslinamos Kapinių tvarkymo taisyklės, Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašas, Kapinių prižiūrėtojo kaupiamų duomenų tvarkymo sąlygų aprašas ir siūloma nustatyti:

- savivaldybės vykdomoji institucija savivaldybės tarybos nustatyta tvarka sudaro komisiją, priimančią sprendimus dėl neprižiūrimų kapaviečių statuso suteikimo ir dėl kapaviečių identifikavimo.
- savivaldybės vykdomosios institucijos neprižiūrimų kapaviečių duomenis nustatyta tvarka paskelbia savivaldybės interneto svetainėje;
- asmenys, pageidaujantys prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę, nustatyta tvarka kreipiasi į savivaldybės vykdomąją instituciją, kuri priima sprendimą dėl teisės prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę suteikimo;

- kapavietės ribas leidžiama keisti tik tuo atveju, jei toks pakeitimas būtinas laidojimui, o leidimą laidoti išduodantis asmuo šio leidimo išdavimo metu priima sprendimą leisti ar neleisti pakeisti kapavietės ribas;
- savivaldybės vykdomoji institucija arba jos įgalioti asmenys išduoda leidimą laidoti asmeniui, pateikusiam rašytinį prašymą ir medicininį mirties liudijimą, kuris nuo 2017-01-01 pakeičia mirties liudijimą.

Taip pat projekte nustatoma neprižiūrimos kapavietės sąvoka – tai kapavietė, kuri ne trumpiau kaip dvejus metus netvarkyta ir nustatyta tvarka pripažinta neprižiūrima.

5. Derinimas: Projektas patikslintas pagal institucijų pastabas:

- atsižvelgta į Lietuvos savivaldybių asociacijos pastabą dėl galimybės atlygintinai skirti nišą kolumbariume;
- atsižvelgta į Teisingumo ministerijos siūlymą kartu su nutarimo projektu pateikti Teisės akto projekto antikorupcinio vertinimo pažymą.

6. Atitiktis Vyriausybės programai: Projektas nesusijęs su Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimu.

7. Dalykinio vertinimo išvada. Atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento 2017-02-08 d. išvadoje Nr.NV-371 pateiktą nuomonę dėl neprižiūrimos kapavietės apibrėžties, kapinių plano ir kapavietės ribų nustatymo, Aplinkos ministerija papildomai pateikė argumentus, kuriems pritariame ir siūlome į redakcinę pastabą dėl komisijos pavadinimo atsižvelgti, teikiant projektą pasirašyti Ministrui Pirmininkui.

Projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Kaimo reikalų ir darnios plėtros skyriaus patarėjas

Valdas Voveris

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. (8~5) 266 3661, faks. (8~5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-02-06

Nr. (8-1)-D8-808

I

Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS 2008-11-19 NUTARIMO NR. 1207 PAKEITIMO PROJEKTO

Aplinkos ministerija, vykdydama Ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) 2016 gruodžio 13 d. pasitarimo protokolą Nr. 50 (10 klausimas), teikia patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas).

Projektas svarstytas 2016-12-13 Ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) pasitarime, kuriame pastabas projektui teikė Teisingumo ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamentas. Projektas patikslintas pagal Teisingumo ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pastabas. Pastabos, į kurias neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, įvertintos derinimo pažymoje.

Su visuomene konsultuotasi Projektą paskelbus Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje.

Projektą parengė Aplinkos ministerijos Bendrųjų reikalų skyriaus (vedėja – Jūratė Jundienė, tel. 8~706 63506, el. p. jurate.jundiene@am.lt) vyriausioji specialistė Vaiva Rumbutienė, tel. 8~706 6 3593, el. p. vaiva.rumbutiene@am.lt.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas, 5 lapai.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projekto lyginamasis variantas, 6 lapai.
3. Teisės akto projekto antikorupcinio vertinimo pažyma, 5 lapai.
4. Derinimo pažyma, 3 lapai.

Aplinkos ministras

Kęstutis Navickas

V. Rumbutienė, 8~706 63593, el. p. vaiva.rumbutiene@am.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2008 M. LAPKRIČIO 19 D. NUTARIMO NR. 1207 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO ĮGYVENDINAMŲJŲ TEISĖS AKTŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Kapinių tvarkymo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas):

1.1. papildyti 3.2¹ papunkčiu:

„3.2¹. **Neprižiūrима kapavietė** – kapavietė, kuri ne trumpiau kaip dvejus metus netvarkyta ir šių taisyklių nustatyta tvarka pripažinta neprižiūrима.“;

1.2. pakeisti 13 punktą ir jį išdėstyti taip:

„13. Rašytinį leidimą laidoti pagal šių taisyklių priede pateiktą formą savivaldybės tarybos nustatyta tvarka išduoda savivaldybės vykdomoji institucija arba jos įgalioti asmenys, arba seniūnai, jeigu seniūnijos aptarnaujamoje teritorijoje jie atlieka kapinių priežiūrą“;

1.3. pakeisti 14 punktą ir jį išdėstyti taip:

„14. Leidimas laidoti išduodamas laidojančiam asmeniui pateikus rašytinį prašymą ir medicininį mirties liudijimą. Žmogaus palaikams, įskaitant balzamuotus ir kremuotus, laidoti, atsižvelgiant į laidojančio asmens prašymą, skiriama kapavietė neatlygintinai arba niša kolumbariume (jei jis yra), arba kremuotus žmogaus palaikus leidžiama išbarstyti kapinėse esančiame pelenų barstymo lauke. Skiriamos kapavietės dydis vienam kapui – 3,75 kv. metro (1,5x2,5), keliems kapams (šeimos kapavietė) – 7 kv. metrai (2,8x2,5) arba pagal kapinių planą – kitokio dydžio. Leidimas išbarstyti kremuotus žmogaus palaikus kapinėse esančiame pelenų barstymo lauke (jei toks yra) išduodamas, jeigu negauta rašytinių pranešimų, kad tai prieštarauja asmens, kurio kremuotus palaikus norima išbarstyti, išreikštai, jam esant gyvam, valiai.“;

1.4. pakeisti 17 punktą ir jį išdėstyti taip:

„17. Naujas kapas esamoje kapavietėje formuojamas tik tuo atveju, jeigu kapavietė turi aiškias (pažymėtas) ribas. Formuojant naują kapą esamoje kapavietėje arba laidojant kape pakartotinai, kapavietės ribas leidžiama pakeisti tik tuo atveju, jeigu toks pakeitimas būtinas laidojimui, galimas pagal kapinių planą ir tik tiek, kiek tai būtina laidojimui. Sprendimą leisti/neleisti pakeisti kapavietės ribas priima leidimą laidoti išduodantis asmuo šio leidimo išdavimo metu. Įrašytų į Kultūros vertybių registrą kapaviečių ribos nustatomos ir keičiamos Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nustatyta tvarka.“;

1.5. pakeisti 20 punktą ir jį išdėstyti taip:

„20. Už kapavietės arba kolumbariumo nišos priežiūrą atsakingas laidojantis asmuo, kurio prašymu išduotas leidimas laidoti ir skirta kapavietė ar kolumbariumo niša, arba asmuo, apie kurį šių taisyklių 21 punkte nustatyta tvarka pranešta kapinių prižiūrėtoji, arba asmuo, kuriam šių taisyklių 24 punkte nustatyta tvarka suteikta teisė prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę, jei toks yra (toliau šiame punkte – atsakingas asmuo). Atsakingo asmens duomenis (fizinio asmens vardą, pavardę, adresą, telefono numerį; juridinio asmens pavadinimą, teisinę formą, kodą, buveinę, telefono numerį) kapinių prižiūrėtojas įrašo laidojimų ir kapaviečių statinių registravimo žurnale (toliau – žurnalas). Kapinių prižiūrėtojas atsakingus asmenis supažindina su šiomis taisyklėmis ir savivaldybės arba religinės bendruomenės ar bendrijos nustatyta laidojimo ir kapinių lankymo tvarka. Atsakingas asmuo turi prižiūrėti kapavietę ir kolumbariumo nišą, kad jos būtų tvarkingos. Atsakingas asmuo privalo pašalinti pažeidimus ar atlyginti žalą, kuriuos jis, įrengdamas kapo paminklą, antkapį ar atlikdamas kitus kapavietės ar kolumbariumo nišos priežiūros darbus, padarė kapinėms, kitoms kapavietėms ar kolumbariumo nišoms, kolumbariumui ar kitiems statiniams. Nekilnojamojo kultūros paveldo objektams padaryti pažeidimai ir žala atlyginami Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nustatyta tvarka.“;

1.6. pakeisti 21 punktą ir jį išdėstyti taip:

„21. Jeigu asmuo, įrašytas žurnale atsakingu už kapavietės ar kolumbariumo nišos priežiūrą, miršta arba dėl kitų priežasčių negali rūpintis kapavietės ar kolumbariumo nišos priežiūra, jo giminaičiai, sutuoktinis (-ė) arba (ir) kapavietėje ar kolumbariumo nišoje palaidotų mirusiųjų giminaičiai ir sutuoktinis (-ė) turi susitarti, kas bus atsakingas už kapavietės ar kolumbariumo nišos priežiūrą, ir raštu apie tai pranešti kapinių prižiūrėtoji, nurodydami keistinus už kapavietės priežiūrą atsakingo asmens duomenis, nurodytus šių taisyklių 20 punkte. Jei asmuo, kuriam suteikta teisė prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę, miršta arba dėl kitų priežasčių negali prižiūrėti neprižiūrimos kapavietės, jo giminaičiai ir (ar) sutuoktinis (-ė) turi susitarti, kas bus atsakingas už neprižiūrimos kapavietės priežiūrą, ir raštu apie tai pranešti kapinių prižiūrėtoji, nurodydami keistinus už kapavietės priežiūrą atsakingo asmens duomenis.“;

1.7. pakeisti 23 punktą ir jį išdėstyti taip:

„23. Jeigu kapavietė, išskyrus kapavietes, įrašytas į Kultūros vertybių registrą, neprižiūrima ilgiau kaip metus, kapinių prižiūrėtojas raštu įspėja už jos priežiūrą atsakingą asmenį, kad būtina ją sutvarkyti ir nurodo kapavietės nesutvarkymo pasekmes. Jeigu per metus nuo įspėjimo įteikimo dienos kapavietė nesutvarkoma, kapinių prižiūrėtojas per 5 darbo dienas raštu informuoja savivaldybės vykdomąją instituciją ir religinę bendruomenę ar bendriją, jeigu konfesinių kapinių priežiūrą pagal kapinių perdavimo sutartį organizuoja religinė bendruomenė ar bendrija, apie galbūt neprižiūrimą kapavietę ir pateikia jos duomenis (jei žinomi): kapinių pavadinimas, kvartalo numeris, kapavietės numeris, kapavietėje palaidotų asmenų vardai, pavardės, laidojimo datos, žmogaus palaikų paskutinio laidojimo kapavietėje data, nustatytas kapo ramybės laikotarpis, kapavietės matmenys, palaidotų kapavietėje žmonių palaikų skaičius, kapavietės statiniai, jų pastatymo ir rekonstravimo datos. Savivaldybės vykdomoji institucija gautus duomenis apie galbūt neprižiūrimą kapavietę per 5 darbo dienas paskelbia savivaldybės interneto svetainėje. Sprendimą dėl kapavietės pripažinimo neprižiūrima kapavietė ne anksčiau kaip po dvejų metų ir ne vėliau kaip po trejų metų nuo duomenų apie galbūt neprižiūrimą kapavietę paskelbimo savivaldybės interneto svetainėje dienos savivaldybės tarybos nustatyta tvarka priima savivaldybės vykdomosios

institucijos sudaryta komisija, apžiūrėjusi kapavietę ne rečiau kaip tris kartus per metus ir ne dažniau kaip kas tris mėnesius.

Savivaldybės vykdomoji institucija pripažintų neprižiūrimomis kapaviečių duomenis ir sprendimo dėl jų pripažinimo neprižiūrimomis priėmimo datą per 3 darbo dienas nuo komisijos sprendimo priėmimo dienos pateikia kapinių prižiūrėtojui ir paskelbia juos savivaldybės interneto svetainėje, nurodyma duomenų paskelbimo datą.“;

1.8. pakeisti 24 punktą ir jį išdėstyti taip:

„24. Šių taisyklių 23 punkte nustatyta tvarka pripažintų neprižiūrimomis kapaviečių priežiūrą organizuoja savivaldybė, konfesinėse kapinėse – religinė bendruomenė ar bendrija, jeigu pagal kapinių perdavimo sutartį ji organizuoja konfesinių kapinių priežiūrą. Asmenys, pageidaujantys prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę, per 20 darbo dienų nuo sprendimo dėl kapavietės pripažinimo neprižiūrima paskelbimo interneto svetainėje dienos raštu kreipiasi atitinkamai į savivaldybės vykdomąją instituciją ar jos įgaliotą asmenį, o jeigu neprižiūrima kapavietė yra konfesinėse kapinėse – į religinę bendruomenę ar bendriją, kuri organizuoja kapinių priežiūrą pagal kapinių perdavimo sutartį, nurodyma pageidaujamos prižiūrėti neprižiūrimos kapavietės duomenis, paskelbtus interneto svetainėje. Atitinkamai savivaldybės vykdomoji institucija ar jos įgaliotas asmuo arba religinė bendruomenė ar bendrija priima sprendimą dėl neprižiūrimų kapaviečių priežiūros per 20 darbo dienų nuo šiame punkte nustatyto termino pabaigos, teikdama pirmenybę kapavietėje palaidotų asmenų giminaičiams ir (ar) tose kapinėse, kurioje yra kapavietė, palaidotų asmenų giminaičiams ir apie tai informuoja pareiškėjus per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos. Jei per prašymų prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę pateikimo terminą prašymų negaunama, sprendimas dėl šios kapavietės priežiūros priimamas per 20 darbo dienų, kai toks prašymas gaunamas. Tokios kapavietės toliau prižiūrimos pagal šių taisyklių 20 punktą. Asmuo, kuriam suteikta teisė prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę, Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos apraše nustatyta tvarka gali gauti leidimą laidoti joje arba, jam mirus, būti palaidotas joje.“;

1.9. pakeisti 32 punktą ir jį išdėstyti taip:

„32. Sprendimą per 20 darbo dienų nuo prašymo pateikimo dienos dėl kapavietės (kapo) identifikavimo savivaldybės tarybos nustatyta tvarka priima savivaldybės vykdomosios institucijos sudaryta komisija pagal pateiktą medžiagą ir apžiūrėjusi kapavietę (kapą). Šiuo atveju palaidoto asmens tapatybei nustatyti ekshumacija ir biologiniai-medicininiai tyrimai neatliekami. Kai identifikuojama kapavietė (kapas) yra konfesinėse kapinėse, sprendimas priimamas gavus religinės bendruomenės ar bendrijos sutikimą. Sprendimas dėl kapavietės (kapo) identifikavimo į Kultūros vertybių registrą įrašytose kapinėse derinamas su Kultūros paveldo departamentu.“;

1.10. pakeisti 33 punktą ir jį išdėstyti taip:

„33. Apie komisijos priimtą sprendimą savivaldybės vykdomoji institucija per 5 darbo dienas raštu informuoja prašymą pateikusį asmenį ir kapinių prižiūrėtoją, kuris identifiкуotos kapavietės (kapo) duomenis įrašo žurnale, jei priimant sprendimą buvo identifiкуota kapavietė (kapas). Apie priimtą sprendimą identifiкуoti kapavietę (kapą) konfesinėse kapinėse savivaldybės vykdomoji institucija papildomai raštu informuoja atitinkamą religinę bendruomenę ar bendriją; jei kapavietė (kapas) yra į Kultūros vertybių registrą įrašytose kapinėse – Kultūros paveldo departamentą.“;

1.11. pakeisti Kapinių tvarkymo taisyklių priedą ir išdėstyti jį nauja redakcija (pridedama).

2. Pakeisti Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Nutarimu:

2.1. pakeisti 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2. Šiame apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatyme ir Kapinių tvarkymo taisyklėse.“;

2.2. pakeisti 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3. Rašytinį leidimą laidoti neprižiūrimose kapavietėse išduoda savivaldybės vykdomoji institucija ar jos įgaliotas asmuo, arba seniūnai, jeigu seniūnijos aptarnaujamoje teritorijoje jie atlieka kapinių priežiūrą. Leidimas laidoti išduodamas pagal Kapinių tvarkymo taisyklių priede nustatytą formą.“;

2.3. pakeisti 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4. Asmuo, kuriam Kapinių tvarkymo taisyklių nustatyta tvarka suteikta teisė prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę, pateikia šio aprašo 3 punkte nurodytoms institucijoms ar asmenims medicininį mirties liudijimą ir rašytinį prašymą išduoti leidimą laidoti. Prašyme pažymima, kuriose kapinėse esančioje pripažintoje neprižiūrima kapavietėje pageidaujama gauti leidimą laidoti, ir nurodomas savivaldybės vykdomosios institucijos ar jos įgalioto asmens sprendimas, konfesinėse kapinėse – religinės bendruomenės ar bendrijos sprendimas, suteikęs teisę prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę. Leidimas laidoti neprižiūrimoje kapavietėje išduodamas, jeigu pagal Kapinių tvarkymo taisyklės joje galima laidoti ir jei praėjo ne mažiau kaip 25 metai nuo kapo ramybės laikotarpio pabaigos.“;

2.4. pakeisti 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5. Mirus asmeniui, kuriam Kapinių tvarkymo taisyklių nustatyta tvarka buvo suteikta teisė prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę, leidimas jį palaidoti šioje kapavietėje išduodamas laidojančiam asmeniui šiame apraše nustatyta tvarka.“;

2.5. pripažinti 6 punktą netekusiu galios.

3. Pakeisti Kapinių prižiūrėtojo kaupiamų duomenų tvarkymo sąlygų aprašą, patvirtintą Nutarimu:

3.1. pakeisti 3.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„3.1. asmens, kurio palaikai palaidoti kapinėse, vardą, pavardę, gimimo ir mirties vietas ir datas, asmens kodą, medicininio mirties liudijimo išdavimo datą ir numerį;“;

3.2. pakeisti priedo lentelės 6 skiltį „mirties liudijimo išdavimo data ir numeris“ ir ją išdėstyti taip:

„medicininio mirties liudijimo išdavimo data ir numeris“.

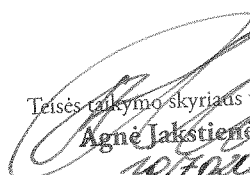
4. Šis nutarimas įsigalioja 2017 m. kovo 1 d.

5. Nustatyti, kad jeigu asmens mirties faktas patvirtintas iki 2017 m. sausio 1 d. išduotu mirties liudijimu, leidimas laidoti išduodamas remiantis mirties liudijimu, o Laidojimų ir kapaviečių statinių registravimo žurnale registruojami mirties liudijimo duomenys.

Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2017-01-02

Teisės tikrinimo skyriaus vedėja
Agnė Jakštienė
2017-01-02 T.P.S.

(Leidimo laidoti forma)

(dokumento sudarytojo pavadinimas)

LEIDIMAS LAIDOTI

(data) Nr. _____

(sudarymo vieta)

Atsižvelgiant į _____ Nr. _____ gautą _____
(prašymo gavimo data) (gavimo registracijos numeris) (laidojančio asmens:

fizinio asmens vardas ir pavardė, adresas; juridinio asmens pavadinimas, buveinė, teisinė forma) prašymą ir

pateiktą medicininį mirties _____ liudijimą,
(medicininio mirties liudijimo data ir numeris)

leidžiama laidoti mirusįjį asmenį:

Pavardė _____

Vardas _____

Asmens kodas _____

Gimimo data _____

Mirties data _____

Kapinių pavadinimas _____

Kvartalo numeris _____

Kapavietės numeris _____

Kapavietės dydis _____

Kolumbariumas _____

Nišos numeris _____

Pelenų barstymo laukas _____

(leidimą išdavusio asmens
pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Pritariama leidimui laidoti riboto laidojimo kapinėse*.

(Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos teritorinio padalinio pavadinimas)

(pritarimą išdavusio asmens
pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

*Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos teritorinio padalinio pritarimo reikia laidojant į Kultūros vertybių registrą įrašytose riboto laidojimo kapinėse.

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas

2012-02-06

Teisės tikrinimo skyrius
Agentė Jankaitė
2012-02-06
myl. TP01.f.

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2008 M. LAPKRIČIO 19 D.
NUTARIMO NR. 1207 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMONIŲ PALAIKŲ
LAIDOJIMO ĮSTATYMO ĮGYVENDINAMŲJŲ TEISĖS AKTŲ PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Kapinių tvarkymo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas):

1.1. papildyti 3.2¹ papunkčiu:

„3.2¹. **Neprižiūrима kapavietė** – kapavietė, kuri ne trumpiau kaip dvejus metus netvarkyta ir šių taisyklių nustatyta tvarka pripažinta neprižiūrима.“;

1.2. pakeisti 13 punktą ir jį išdėstyti taip:

„13. Rašytinį leidimą laidoti pagal šių taisyklių priede pateiktą formą savivaldybės tarybos nustatyta tvarka išduoda savivaldybių institucijos arba jų **savivaldybės vykdomoji institucija arba jos** įgalioti asmenys, arba seniūnai, jeigu seniūnijos aptarnaujamoje teritorijoje jie atlieka kapinių priežiūrą, arba šių seniūnų įgalioti asmenys.“;

1.3. pakeisti 14 punktą ir jį išdėstyti taip:

„14. Leidimas laidoti išduodamas laidojančiam asmeniui pateikus rašytinį prašymą ir **medicininį** mirties liudijimą. Žmogaus palaikams, įskaitant balzamuotus ir kremuotus, laidoti, atsižvelgiant į laidojančio asmens prašymą, gali būti skiriama kapavietė **neatlygintinai** arba niša kolumbariume (**jei jis yra**), arba kremuotus žmogaus palaikus gali būti leidžiama išbarstyti kapinėse esančiame pelenų barstymo lauke. Skiriamos kapavietės dydis vienam kapui – 3,75 kv. metro (1,5x2,5), keliems kapams (šeimos kapavietė) – 7 kv. metrai (2,8x2,5) arba pagal kapinių planą – kitokio dydžio. Leidimas išbarstyti kremuotus žmogaus palaikus kapinėse esančiame pelenų barstymo lauke (**jei toks yra**) gali būti išduotas išduodamas, jeigu negauta rašytinių pranešimų, kad tai prieštarauja asmens, kurio kremuotus palaikus norima išbarstyti, išreikštai, jam esant gyvam, valiai.“;

1.4. pakeisti 17 punktą ir jį išdėstyti taip:

„17. Naujas kapas esamoje kapavietėje gali būti formuojamas tik tuo atveju, jeigu kapavietė turi aiškiai suformuotas aiškias (**pažymėtas**) ribas. Formuojant naują kapą esamoje kapavietėje arba laidojant kape pakartotinai, kapavietės ribos gali būti pakeistos **ribas leidžiama pakeisti tik tuo atveju**, jeigu toks pakeitimas **būtinai laidojimui**, galimas pagal kapinių planą **ir tik tiek, kiek tai būtina laidojimui**. ~~Kapavietės riboms pakeisti būtina gauti kapinių priežiūrėtojo leidimą. Sprendimą leisti/neleisti pakeisti kapavietės ribas priima leidimą laidoti išduodantis asmuo šio~~

leidimo išdavimo metu. Įrašytą į Kultūros vertybių registrą kapaviečių ribos nustatomos ir keičiamos Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nustatyta tvarka.“;

1.5. pakeisti 20 punktą ir jį išdėstyti taip:

„20. Už kapavietės arba kolumbariumo nišos priežiūrą atsakingas laidojantis asmuo, kurio prašymu išduotas leidimas laidoti ir skirta kapavietė arba **ar** kolumbariumo niša, arba asmuo, apie kurį šių taisyklių 21 punkte nustatyta tvarka pranešta kapinių prižiūrėtoji, arba asmuo kuriam šių taisyklių 24 punkte nustatyta tvarka suteikta teisė prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę, jei toks yra (toliau šiame punkte – atsakingas asmuo). Šio Atsakingo asmens duomenis (fizinio asmens vardą, pavardę, adresą, telefono numerį; juridinio asmens pavadinimą, teisinę formą, kodą, buveinę, telefono numerį) kapinių prižiūrėtojas įrašo laidojimų ir kapaviečių statinių registravimo žurnale (toliau vadinama – žurnalas). Kapinių prižiūrėtojas atsakingas už ~~kapavietės ar kolumbariumo nišos priežiūrą~~ asmenis supažindina su šiomis taisyklėmis ir savivaldybės arba religinės bendruomenės ar bendrijos nustatyta laidojimo ir kapinių lankymo tvarka. Laidojantis **Atsakingas** asmuo turi prižiūrėti kapavietę ir kolumbariumo nišą, kad jos būtų tvarkingos. Atsakingas už ~~kapavietės ar kolumbariumo nišos priežiūrą~~ asmuo privalo pašalinti pažeidimus ar atlyginti žalą, kuriuos jis, įrengdamas kapo paminklą, antkapį ar atlikdamas kitus kapavietės ar kolumbariumo nišos priežiūros darbus, padarė kapinėms, kitoms kapavietėms ar kolumbariumo nišoms, kolumbariumui ar kitiems statiniams. Nekilnojamojo kultūros paveldo objektams padaryti pažeidimai ir žala atlyginami Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo ir ~~kitų teisės aktų~~ nustatyta tvarka.“;

1.6. pakeisti 21 punktą ir jį išdėstyti taip:

„21. Jeigu asmuo, įrašytas žurnale atsakingu už kapavietės ar kolumbariumo nišos priežiūrą, miršta arba dėl kitų priežasčių negali rūpintis kapavietės ar kolumbariumo nišos priežiūra, jo giminaičiai, sutuoktinis (-ė) arba **(ir)** kapavietėje ar kolumbariumo nišoje palaidotų mirusiųjų giminaičiai ir sutuoktinis (-ė) turi susitarti, kas bus atsakingas už kapavietės ar kolumbariumo nišos priežiūrą, ir raštu apie tai pranešti kapinių prižiūrėtoji, nurodant keistinus **už kapavietės priežiūrą atsakingo asmens** ~~žurnale~~ duomenis, **nurodytus šių taisyklių 20 punkte.** Jei asmuo, kuriam suteikta teisė prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę, miršta arba dėl kitų priežasčių negali prižiūrėti neprižiūrimos kapavietės, jo giminaičiai ir (ar) sutuoktinis (-ė) turi susitarti, kas bus atsakingas už neprižiūrimos kapavietės priežiūrą, ir raštu apie tai pranešti kapinių prižiūrėtoji, nurodant keistinus **už kapavietės priežiūrą atsakingo asmens** duomenis.“;

1.7. pakeisti 23 punktą ir jį išdėstyti taip:

„23. Jeigu kapavietė, išskyrus kapavietes, įrašytas į Kultūros vertybių registrą, neprižiūrima ilgiau kaip metus, kapinių prižiūrėtojas raštu įspėja už jos priežiūrą atsakingą asmenį, kad būtina ją sutvarkyti **ir nurodo kapavietės nesutvarkymo pasekmes.** Jeigu per metus nuo įspėjimo **įteikimo dienos** kapavietė nesutvarkoma, kapinių prižiūrėtojo ~~iniciatyva~~ **savivaldybė** arba religinė bendruomenė ar bendrija **prižiūrėtojas per 5 darbo dienas raštu informuoja savivaldybės vykdomąją instituciją ir religinę bendruomenę ar bendriją,** jeigu konfesinių kapinių priežiūrą pagal kapinių perdavimo sutartį organizuoja religinė bendruomenė ar bendrija, ~~gali sudaryti komisiją, kuri pripažintų šią kapavietę neprižiūrima, kad jos priežiūra būtų organizuota šių taisyklių 24 punkte nustatyta tvarka.~~ **apie galbūt neprižiūrimą kapavietę ir pateikia jos duomenis (jei**

žinomi): kapinių pavadinimas, kvartalo numeris, kapavietės numeris, kapavietėje palaidotų asmenų vardai, pavardės, laidojimo datos, žmogaus palaikų paskutinio laidojimo kapavietėje data, nustatytas kapo ramybės laikotarpis, kapavietės matmenys, palaidotų kapavietėje žmonių palaikų skaičius, kapavietės statiniai, jų pastatymo ir rekonstravimo datos. Savivaldybės vykdomoji institucija gautus duomenis apie galbūt neprižiūrimą kapavietę per 5 darbo dienas paskelbia savivaldybės interneto svetainėje. Sprendimą dėl kapavietės pripažinimo neprižiūrima kapavieta ne anksčiau kaip po dvejų metų ir ne vėliau kaip po trejų metų nuo duomenų apie galbūt neprižiūrimą kapavietę paskelbimo savivaldybės interneto svetainėje dienos savivaldybės tarybos nustatyta tvarka priima savivaldybės vykdomosios institucijos sudaryta komisija, apžiūrėjusi kapavietę ne rečiau kaip tris kartus per metus ir ne dažniau kaip kas tris mėnesius.

Savivaldybės vykdomoji institucija pripažintų neprižiūrimomis kapaviečių duomenis ir sprendimo dėl jų pripažinimo neprižiūrimomis priėmimo datą per 3 darbo dienas nuo komisijos sprendimo priėmimo dienos pateikia kapinių prižiūrėtoji ir paskelbia juos savivaldybės interneto svetainėje, nurodydama duomenų paskelbimo datą.“;

1.8. pakeisti 24 punktą ir jį išdėstyti taip:

„24. Šių taisyklių 23 punkte nustatyta tvarka pripažintų neprižiūrimomis kapaviečių priežiūrą organizuoja savivaldybė, konfesinėse kapinėse – religinė bendruomenė ar bendrija, jeigu pagal kapinių perdavimo sutartį ji organizuoja konfesinių kapinių priežiūrą. Asmenys, pageidaujantys prižiūrėti neprižiūrimas kapavietes **neprižiūrimą kapavietę, per 20 darbo dienų nuo sprendimo dėl kapavietės pripažinimo neprižiūrima paskelbimo interneto svetainėje dienos** raštu kreipiasi atitinkamai į savivaldybės **vykdomąją** instituciją ar jos įgaliotą asmenį, o jeigu neprižiūrima kapavietė yra konfesinėse kapinėse – į religinę bendruomenę ar bendriją, kuri organizuoja kapinių priežiūrą pagal kapinių perdavimo sutartį, **nurodydami pageidaujamos prižiūrėti neprižiūrimos kapavietės duomenis, paskelbtus interneto svetainėje.** Savivaldybės Atitinkamai savivaldybės vykdomoji institucija ar jos įgaliotas asmuo arba religinė bendruomenė ar bendrija priima sprendimą dėl neprižiūrimų kapaviečių priežiūros **per 20 darbo dienų nuo šiamo punkte nustatyto termino pabaigos, teikdama pirmenybę kapavietėje palaidotų asmenų giminaičiams ir (ar) tose kapinėse, kurioje yra kapavietė, palaidotų asmenų giminaičiams ir apie tai informuoja pareiškėjus per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.** Jei per prašymų prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę pateikimo terminą prašymų negaunama, sprendimas dėl šios kapavietės priežiūros priimamas per 20 darbo dienų kai toks prašymas gaunamas. Tokios kapavietės toliau prižiūrimos pagal šių taisyklių 20 punktą. ~~Tolesnio laidojimo pripažintose neprižiūrimomis kapavietėse tvarką ir sąlygas nustato savivaldybė, konfesinėse kapinėse – religinė bendruomenė ar bendrija, laikydamosi šių taisyklių 15 punkte nustatytos laidojimo ir kapinių lankymo tvarkos.~~ Asmuo, kuriam suteikta teisė prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę, **Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos apraše nustatyta tvarka** gali gauti leidimą laidoti joje arba, jam mirus, būti palaidotas ~~Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos apraše nustatyta tvarka joje.~~“;

1.9. pakeisti 32 punktą ir jį išdėstyti taip:

„32. Sprendimą **per 20 darbo dienų nuo prašymo pateikimo dienos** dėl kapavietės (kapo) identifikavimo **savivaldybės tarybos nustatyta tvarka** priima savivaldybės institucijos ar jų

~~įgalioti asmenys~~ **vykdomosios institucijos sudaryta komisija** pagal pateiktą medžiagą ir patikrinę **apžiūrėjusi** kapavietę (kapą). Šiuo atveju palaidoto asmens tapatybei nustatyti ekshumacija ir biologiniai-medicininiai tyrimai neatliekami. Kai identifikuojama kapavietė (kapas) yra konfesinėse kapinėse, sprendimas priimamas gavus religinės bendruomenės ar bendrijos sutikimą. Sprendimas dėl kapavietės (kapo) identifikavimo į Kultūros vertybių registrą įrašytose kapinėse derinamas su Kultūros paveldo departamentu.“;

1.10. pakeisti 33 punktą ir jį išdėstyti taip:

„33. Priimtą **Apie komisijos priimtą** sprendimą savivaldybė pateikia ~~kapinių prižiūrėtojų~~ **savivaldybės vykdomoji institucija per 5 darbo dienas raštu informuoja prašymą pateikusį asmenį ir kapinių prižiūrėtoją**, kuris identifiкуotos kapavietės (kapo) duomenis įrašo žurnale, **jei priimant sprendimą buvo identifiкуota kapavietė (kapas)**. ~~Ppriimtą Apie priimtą~~ sprendimą identifiкуoti **kapavietę** (kapą) konfesinėse kapinėse savivaldybė taip pat pateikia atitinkamai religinei bendruomenei ar bendrijai **savivaldybės vykdomoji institucija papildomai raštu informuoja atitinkamą religinę bendruomenę ar bendriją; jei kapavietė (kapas) yra į Kultūros vertybių registrą įrašytose kapinėse – Kultūros paveldo departamentą.**“;

1.11. pakeisti Kapinių tvarkymo taisyklių priedą ir išdėstyti jį nauja redakcija (pridedama).

2. Pakeisti Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Nutarimu:

2.1. pakeisti 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2. Šiame apraše vartojama sąvoka ~~„neprižiūrimos kapavietės – kapavietės, kurios, Kapinių tvarkymo taisyklių nustatyta tvarka pripažintos neprižiūrimomis~~.

~~Kitos šiame apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatyme (Žin., 2007, Nr. 140-5763) ir Kapinių tvarkymo taisyklėse.~~“;

2.2. pakeisti 3 punktą ir jį išdėstyti taip:

„3. Rašytinį leidimą laidoti neprižiūrimose kapavietėse išduoda ~~savivaldybių institucijos arba jų įgalioti asmenys~~ **savivaldybės vykdomoji institucija ar jos įgaliotas asmuo**, arba seniūnai, jeigu seniūnijos aptarnaujamoje teritorijoje jie atlieka kapinių priežiūrą, arba šių seniūnų įgalioti asmenys (toliau vadinama ~~institucijos ar jų įgalioti asmenys~~). Leidimas laidoti išduodamas pagal Kapinių tvarkymo taisyklių priede nustatytą formą.“;

2.3. pakeisti 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4. Asmuo, kuriam Kapinių tvarkymo taisyklių nustatyta tvarka suteikta teisė prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę, pateikia šio aprašo 3 punkte nurodytoms institucijoms ar jų įgaliotiems asmenims **medicininį** mirties liudijimą ir rašytinį prašymą išduoti leidimą laidoti. Prašyme pažymima, kuriose kapinėse esančioje pripažintoje neprižiūrima kapavietėje pageidaujama gauti leidimą laidoti, ir nurodomas savivaldybės **vykdomosios** institucijos ar jos įgalioto asmens sprendimas, konfesinėse kapinėse – religinės bendruomenės ar bendrijos sprendimas, suteikęs teisę prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę. Leidimas laidoti neprižiūrimoje kapavietėje išduodamas, jeigu pagal Kapinių tvarkymo taisyklės joje galima laidoti. ~~Leidimas laidoti gali būti išduotas praėjus ir jei praėjo~~ ne mažiau kaip 25 metams po **metai nuo** kapo ramybės laikotarpio pabaigos.“;

2.4. pakeisti 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5. Mirus asmeniui, kuriam Kapinių tvarkymo taisyklių nustatyta tvarka buvo suteikta teisė prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę, leidimas jį palaidoti šioje kapavietėje gali būti išduotas išduodamas laidojančiam asmeniui šiame apraše nustatyta tvarka.“;

2.5. pripažinti 6 punktą netekusiu galios:

„6. Duomenis apie kapinėse esančias neprižiūrimas kapavietes šio aprašo 3 punkte nurodytoms institucijoms ar jų įgaliotiems asmenims teikia kapinių prižiūrėtojas, turi būti pateikti per 5 darbo dienas kapavietę pripažinus neprižiūrima Kapinių tvarkymo taisyklėse nustatyta tvarka. Nurodomi šie duomenys kapavietėje palaidotų asmenų vardai, pavardės, laidojimo datos, žmogaus palaikų paskutinio laidojimo kapavietėje data, nustatytas kapo ramybės laikotarpis, kapavietės matmenys, palaidotų kapavietėje žmonių palaikų skaičius, kapavietės statiniai, jų pastatymo ir rekonstravimo datos.“

3. Pakeisti Kapinių prižiūrėtojo kaupiamų duomenų tvarkymo sąlygų aprašą, patvirtintą Nutarimu:

3.1. pakeisti 3.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„3.1. asmens, kurio palaikai palaidoti kapinėse, vardą, pavardę, gimimo ir mirties vietas ir datas, asmens kodą, **medicininio** mirties liudijimo išdavimo datą ir numerį;“;

3.2. pakeisti priedo lentelės 6 skiltį „mirties liudijimo išdavimo data ir numeris“ ir ją išdėstyti taip:

„**medicininio** mirties liudijimo išdavimo data ir numeris“.

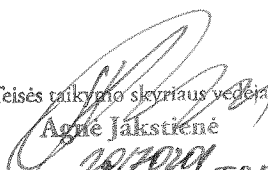
4. Šis nutarimas įsigalioja 2017 m. kovo 1 d.

5. Nustatyti, kad jeigu asmens mirties faktas patvirtintas iki 2017 m. sausio 1 d. išduotu mirties liudijimu, leidimas laidoti išduodamas remiantis mirties liudijimu, o Laidojimų ir kapaviečių statinių registravimo žurnale registruojami mirties liudijimo duomenys.

Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas
2017-02-02

Teisės tikrinimo skyriaus vedėja
Agnė Jakščiūnė
2017-02-02 TPD af. 13

(Leidimo laidoti forma)

(dokumento sudarytojo pavadinimas)

LEIDIMAS LAIDOTI

(data) Nr. _____

(sudarymo vieta)

Atsižvelgiant į _____ Nr. _____ gautą _____
(prašymo gavimo data) (gavimo registracijos numeris) (laidojančio asmens:

_____ prašymą ir
fizinio asmens vardas ir pavardė, adresas; juridinio asmens pavadinimas, buveinė, teisinė forma)

pateiktą **medicininį** mirties _____ liudijimą,
(**medicininio** mirties liudijimo data ir numeris)

leidžiama laidoti mirusįjį asmenį:

Pavardė _____
Vardas _____
Asmens kodas _____
Gimimo data _____
Mirties data _____
Kapinių pavadinimas _____
Kvartalo numeris _____
Kapavietės numeris _____
Kapavietės dydis _____
Kolumbariumas _____
Nišos numeris _____
Pelenų barstymo laukas _____

(leidimą išdavusio asmens
pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

Pritariama leidimui laidoti riboto laidojimo kapinėse*.

(Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos teritorinio padalinio pavadinimas)

(pritarimą išdavusio asmens
pareigų pavadinimas)

(parašas)

(vardas ir pavardė)

*Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos teritorinio padalinio pritarimo reikia
laidojant į Kultūros vertybių registrą įrašytose riboto laidojimo kapinėse.

Aplinkos ministras
Kęstutis Navickas

2012-02-02

Teisės tvarkymo skyriaus vedėja

Agnė Jakštienė

TEISĖS AKTO PROJEKTO ANTIKORUPCINIO VERTINIMO PAŽYMA

Teisės akto projekto pavadinimas: Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas (toliau – Projektas)

Teisės akto projekto rengėjas: Aplinkos ministerijos Bendrųjų reikalų skyriaus vyriausioji specialistė Vaiva Rumbutienė.

Antikorupcinio požiūriu rizikingos teisės akto projekto nuostatos: **nenustatytos**

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
		<i>pildo teisės akto projekto vertintojas</i>	<i>pildo teisės akto projekto tiesioginis rengėjas</i>	<i>pildo teisės akto projekto vertintojas</i>
1.	Teisės akto projektas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams, su kuriais susijęs teisės akto įgyvendinimas	Projektas nesudaro išskirtinių ar nevienodų sąlygų subjektams, su kuriais susijęs jo įgyvendinimas.		☐ tenkina ☐ netenkina
2.	Teisės akto projekte nėra spragų ar nuostatų, leidžiančių dviprasmiškai aiškinti ir taikyti teisės aktą	Projekte tokių spragų ar nuostatų nenustatyta.		☐ tenkina ☐ netenkina
3.	Teisės akto projekte nustatyta, kad sprendimą dėl teisių suteikimo, apribojimų nustatymo, sankcijų taikymo ir panašiai priimančias	Projekte sprendimą dėl teisių suteikimo, apribojimų nustatymo, sankcijų taikymo ir panašiai priimančias subjektas atskirtas nuo šių sprendimų teisėtumą ir įgyvendinimą		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
	subjektas atskirtas nuo šių sprendimų teisėtumą ir įgyvendinimą kontroliuojančio (prižiūrinčio) subjekto	kontroliuojančio (prižiūrinčio) subjekto.		
4.	Teisės akto projekte nustatyti subjekto įgaliojimai (teisės) atitinka subjekto atliekamas funkcijas (pareigas)	Projektu nustatyti įgaliojimai (teisės) priimti atitinkamus sprendimus atitinka savivaldybės vykdomosios institucijos valstybės tarnautojo ar darbuotojo, dirbančio pagal sutartį, atliekamas funkcijas.		☐ tenkina ☐ netenkina
5.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sprendimo priėmimo kriterijų (atvejų) sąrašas	Projektu nenustatomas baigtinis sprendimo priėmimo kriterijų sąrašas, kadangi vadovaujantis LR Vietos savivaldos įstatymo 6 str. nuostatomis, nutarimo projekte reglamentuojami sprendimai yra savarankiškoji savivaldybių funkcija.		☐ tenkina ☐ netenkina
6.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai priimant sprendimus taikomos išimtys	Projekte išimtys nenumatytos.		☐ tenkina ☐ netenkina
7.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų priėmimo, informavimo tvarka ir priimtų sprendimų viešinimas	Projekte nustatyta sprendimų priėmimo tvarka ir jų viešinimas (Projekto 1.4, 1.7-1.10 punktai).		☐ tenkina ☐ netenkina
8.	Teisės akto projekte nustatyta sprendimų dėl mažareikšmiškumo priėmimo tvarka	Projekto nuostatose sprendimų dėl mažareikšmiškumo priėmimas nenumatytas.		☐ tenkina ☐ netenkina

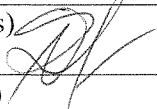
Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorporcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
9.	Jeigu pagal numatomą reguliavimą sprendimus priima kolegialus subjektas, teisės akto projekte nustatyta kolegialaus sprendimus priimančio subjekto: 9.1. konkretus narių skaičius, užtikrinantis kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą; 9.2. jeigu narius skiria keli subjektai, proporcinga kiekvieno subjekto skiriamų narių dalis, užtikrinanti tinkamą atstovavimą valstybės interesams ir kolegialaus sprendimus priimančio subjekto veiklos objektyvumą ir skaidrumą; 9.3. narių skyrimo mechanizmas; 9.4. narių rotacija ir kadencijų skaičius ir trukmė; 9.5. veiklos pobūdis laiko atžvilgiu; 9.6. individuali narių atsakomybė	Projekte dėl kolegialaus subjekto priimamų sprendimų, reglamentuotų 1.7, 1.9 punktuose, konkretus narių skaičius, jų skyrimo mechanizmas, rotacija, proporcingumo principas, veiklos pobūdis laiko atžvilgiu, individuali narių atsakomybė nenustatoma, kadangi vadovaujantis LR Vietos savivaldos įstatymo 6 str. nuostatomis, šie sprendimai yra savarankiškoji savivaldybių (ir jų sudarytų kolegialių organų) funkcija.		☐ tenkina ☐ netenkina
10.	Teisės akto projekto nuostatomis įgyvendinti numatytos administracinės procedūros yra būtinos, nustatyta išsami jų taikymo tvarka	Projekto nuostatomis įgyvendinti numatytos administracinės procedūros yra būtinos, nustatyta išsami jų taikymo tvarka.		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorupcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
11.	Teisės akto projekte nustatytas baigtinis sąrašas motyvuotų atvejų, kai administracinė procedūra netaikoma	Projektu toks sąrašas nenustatomas.		☐ tenkina ☐ netenkina
12.	Teisės akto projektas nustato jo nuostatomis įgyvendinti numatytų administracinių procedūrų ir sprendimo priėmimo konkrečius terminus	Projektas nustato konkrečius terminus jo nuostatomis įgyvendinti.		☐ tenkina ☐ netenkina
13.	Teisės akto projektas nustato motyvuotas terminų sustabdymo ir pratęsimo galimybes	Projektas nenustato terminų sustabdymo ir pratęsimo galimybių.		☐ tenkina ☐ netenkina
14.	Teisės akto projektas nustato administracinių procedūrų viešinimo tvarką	Projektas nustato administracinių procedūrų viešinimo tvarką, kiek tai susiję su sprendimų viešiniu (Projekto 1.7 punktas).		☐ tenkina ☐ netenkina
15.	Teisės akto projektas nustato kontrolės (priežiūros) procedūrą ir aiškius jos atlikimo kriterijus (atvejus, dažnį, fiksavimą, kontrolės rezultatų viešinimą ir panašiai)	Kontrolės (priežiūros) procedūros nėra Projekto reglamentavimo dalykas, todėl jų atlikimo kriterijai nenustatomi.		☐ tenkina ☐ netenkina
16.	Teisės akto projekte nustatytos kontrolės (priežiūros) skaidrumo ir objektyvumo užtikrinimo priemonės	Kontrolės (priežiūros) skaidrumo ir objektyvumo užtikrinimo priemonės nėra Projekto reglamentavimo dalykas, todėl minėtos priemonės Projekte nėra numatytos.		☐ tenkina ☐ netenkina

Eil. Nr.	Kriterijus	Pagrindimas (nurodomos konkrečios teisės akto projekto ar kitų teisės aktų nuostatos, pagrindžiančios teigiamą atsakymą, arba pateikiamos antikorporcinį teisės akto projekto vertinimą atliekančio specialisto pastabos ir pasiūlymai dėl korupcijos rizikos mažinimo)	Teisės akto projekto pakeitimas, mažinantis korupcijos riziką, arba teisės akto projekto tiesioginio rengėjo argumentai, kodėl neatsižvelgta į pastabą	Išvada dėl teisės akto projekto pakeitimų arba argumentų, kodėl neatsižvelgta į pastabą
17.	Teisės akto projekte nustatyta subjektų, su kuriais susijęs teisės akto projekto nuostatų įgyvendinimas, atsakomybės rūšis (tarnybinė, administracinė, baudžiamoji ir panašiai)	Projektu administracinė atsakomybė neregamentuota. Subjektų, su kuriais susijęs teisės akto projekto nuostatų įgyvendinimas, atsakomybė ir atsakomybės rūšis (tarnybinė, administracinė, baudžiamoji ir panašiai), atsižvelgiant į pažeidimo pobūdį, nustatytos kituose teisės aktuose.		☐ tenkina ☐ netenkina
18.	Teisės aktų projekte numatytas baigtinis sąrašas kriterijų, pagal kuriuos skiriama nuobauda (sankcija) už teisės akto projekte nustatytų nurodymų nevykdymą, ir nustatyta aiški jos skyrimo procedūra	Projekte nuobaudos (sankcijos) neregamentuojamos.		☐ tenkina ☐ netenkina
19.	Kiti svarbūs kriterijai	Kitų svarbių kriterijų nėra.		☐ tenkina ☐ netenkina

Teisės akto projekto
tiesioginis rengėjas:

Aplinkos ministerijos Bendrųjų reikalų
skyriaus vyriausioji specialistė Vaiva
Rumbutienė

(pareigos) (vardas ir pavardė)
2017-01-10
(parašas) (data)

Teisės akto projekto
vertintojas:

Aplinkos ministerijos Bendrųjų reikalų skyriaus
vyriausioji specialistė Rita Šernauskienė

(pareigos) (vardas ir pavardė)
2017-01-13
(parašas) (data)

Teisėkūros skyriaus
vyriausioji specialistė
Margarita Šakalytė
 01.31

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, faks. (8-5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-02-22

Nr. (8-1)-D8-1363

I

Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS TEISĖS DEPARTAMENTO 2017-02-08 IŠVADOS NR. NV-371

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 2017-02-02 raštu Nr. (8-1)-D8-808 pateikė Lietuvos Respublikos Vyriausybei Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas). Įvertinę Lietuvos Respublikos Vyriausybės Teisės departamento 2017-02-08 išvadoje Nr. NV-371 Projektui pateiktas pastabas, teikiame papildomą informaciją.

Dėl 1.1 pastabos. Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 24 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad kapinių ir jų priežiūros bei kitų su kapinių tvarkymu susijusių darbų reikalavimus ir paslaugų atlikimo tvarką, vadovaudamasi šiuo ir kitais įstatymais, nustato Vyriausybė. Vyriausybė, siekdama nustatyti kapinių priežiūros reikalavimus, Projekte siūlo neprižiūrima kapaviete laikyti kapavietę, kuri ne trumpiau kaip dvejus metus netvarkyta ir šių taisyklių nustatyta tvarka pripažinta neprižiūrima. Taigi, šia sąvoka Vyriausybė siūlo nustatyti kapinių priežiūros reikalavimą – tvarkyti kapavietę. Vyriausybė savo siūlymu nesiekia, kad visos kapavietės atrodytų vienodai ar būtų vienodai tvarkomos, o siekia, kad jos apskritai būtų tvarkomos (reikalauja tvarkyti kapavietę, bet leidžia už kapavietės priežiūrą atsakingam asmeniui tvarkytis pagal savo supratimą). Taigi, ir komisija, kuri priims sprendimą pripažinti (ar nepripažinti) kapavietę neprižiūrima, vertins, ar vertinimo laikotarpiu (per dvejus vertinimo metus) kapavietė buvo tvarkoma. Kapinių tvarkymo taisyklių 23 punkte siūloma nustatyti, kad „sprendimą dėl kapavietės pripažinimo neprižiūrima kapaviete <...> savivaldybės tarybos nustatyta tvarka priima savivaldybės vykdomosios institucijos sudaryta komisija“. Taigi, savivaldybės tarybai siūloma nustatyti tvarką, kaip bus priimami komisijos sprendimai (pvz., kiek komisijos narių sudarys komisiją, kaip bus įforminami jos sprendimai, ar bus reikalaujama pridėti fotografuotą medžiagą ir pan.), bet nesiūloma nustatyti kapavietės vertinimo kriterijų. Atsižvelgiant į tai, kad Vyriausybė nesiekia, kad visos kapavietės būtų vienodos ar vienodai tvarkomos, „neprižiūrimos kapavietės“ sąvokoje kapaviečių tvarkymo kriterijai nereglamentuoti. Taip pat vieningų sutvarkymo vertinimo kriterijų nustatyti neįmanoma, nes „tvarkos“ samprata gali būti skirtingai suprantama (kas vienam atrodys jau sutvarkyta, kitam gali atrodyti netvarkinga), todėl išlieka vienintelis siūlomas nustatyti

reikalavimas – tvarkyti kapavietę.

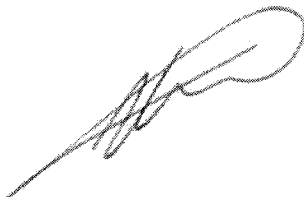
Dėl 1.2 pastabos. Kapinių tvarkymo taisyklių 28 punkte nustatyta, kad naujos kapinės įrengiamos ir esamų kapinių ribos keičiamos pagal Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka parengtus teritorijų planavimo dokumentus. Naujomis kapinėmis laikomos tos kapinės, kurios įsteigtos po Įstatymo įsigaliojimo, po 2008 m. kovo 1 d. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymas įsigaliojo 1996 m. sausio 1 d. Kapinės, kurios įsteigtos prieš įsigaliojant Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymui – 1996 m. sausio 1 d., buvo steigiamos pagal anksčiau galiojusius įstatymus ir jų reikalavimus.

Pažymėtina, kad kapavietės ribų keitimas niekaip nesusijęs su kapinių ribų keitimu, nes pagal Įstatymą kapavietė yra nustatytas ribas turintis žemės plotas kapinėse. Taigi, keičiant kapavietės ribas, kapinių ribos nesikeičia. Kapinių tvarkymo taisyklių 17 punkte siūloma nustatyti, kad „formuojant naują kapą esamoje kapavietėje arba laidojant kape pakartotinai, kapavietės ribas leidžiama pakeisti tik tuo atveju, jeigu toks pakeitimas būtinas laidojimui, galimas pagal kapinių planą<...>“. Pagal galiojantį Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymą ir kitus teisės aktus, reglamentuojančius teritorijų planavimo dokumentų rengimą, kapinių planas yra teritorijų planavimo dokumento dalis, tačiau iki 1996 m. sausio 1 d. įsteigtų kapinių planams buvo taikomi visai kiti tuo metu galioję reikalavimai arba tokio reikalavimo – turėti kapinių planą – iš viso nebuvo. Priklausomai nuo kapinių steigimo laikotarpio kapinių planuose gali būti pažymėta tik kapinių teritorija arba kapinių planuose gali būti pažymėta kapinių teritorija, joje esantys pagrindiniai takai ir kapaviečių teritorijos (atskiros kapavietės nepažymėtos), o naujai steigiamose kapinėse pažymėti takai ir atskiros kapavietės. Todėl Projekte siūloma nustatyti, kad kapavietės ribas leidžiama pakeisti, jei toks pakeitimas galimas pagal kapinių planą. Atsižvelgiant į tai, kad didžioji dalis Lietuvoje esančių kapinių įsteigtos iki 1996 m. sausio 1 d. ir buvo steigiamos pagal tuo metu galiojusius reikalavimus, Nutarimo projekte vieningai reglamentuoti kapinių plano rengimo reikalavimų (kas nustatoma kapinių planu ar kas jį tvirtina) netikslinga.

Dėl 2 pastabos. Vadovaujantis Teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 243, Antikorupcinio vertinimo pažymos 5 grafą (stulpelį) pildo vertintojas, jeigu jis pateikė antikorupcinio pobūdžio pastabą ir rengėjas nurodė, kaip atsižvelgta į vertintojo pastabą. Tokiu atveju vertintojas 5 grafoje (stulpelyje) pildo, ar jį tenkina rengėjo atsakymas į iškeltus klausimus. Kadangi Projekto vertintojas Projektui antikorupcinio pobūdžio pastabų neturėjo, Projekto Antikorupcinio vertinimo pažymos 4 ir 5 grafos nepildomos. Tai patvirtino ir Specialiųjų tyrimų tarnybos specialistai, vykdančys teisės aktų projektų antikorupcinį vertinimą.

Tikslintina Projekto 1.10 punkto redakcija, nurodant komisiją – savivaldybės vykdomosios institucijos sudaryta komisija.

Aplinkos ministras

Kęstutis Navickas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBA

Pagal adresatų sąrašą

ANTI KORUPCINIO VERTINIMO IŠVADA DĖL TEISĖS AKTŲ, REGLAMENTUOJANČIŲ LEIDIMO LAIDOTI IŠDAVIMĄ, KAPAVIEČIŲ IR NEPRIŽIŪRIMŲ KAPAVIEČIŲ PASKIRSTYMĄ IR KAPINIŲ PRIEŽIŪRĄ VILNIAUS MIESTO IR RAJONO, PANEVŽIO MIESTO IR KAUNO RAJONO SAVIVALDYBĖSE

2015 m. spalio 27 d. Nr. 4-01-7564

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio nuostatomis ir atsižvelgdami į visuomenės informavimo priemonėse pateiktą viešą informaciją¹ savo iniciatyva atlikome teisės aktų, reglamentuojančių leidimo laidoti išdavimą, kapaviečių ir neprižiūrimų kapaviečių paskirstymą ir kapinių priežiūrą Vilniaus miesto ir rajono, Panevėžio miesto ir Kauno rajono savivaldybėse antikorupcinį vertinimą².

Atlikus minėtų teisės aktų antikorupcinį vertinimą nustatyta, kad savivaldybių įgalioti subjektai išduoda leidimus laidoti žmogaus palaikus bei paskirsto kapavietes ir organizuoja kapinių priežiūrą, koordinuoja ir kontroliuoja kapinių priežiūrėtojų darbą, taip pat priima sprendimus dėl kapavietės pripažinimo neprižiūrimomis, dėl teisės suteikimo asmenims priežiūrėti pripažintas

¹ Prieiga per internetą: http://www.respublika.lt/lt/naujienos/lietuva/verslas/brangiausia_zeme_po_mirties/.print.1;
<http://lzinios.lt/lzinios/lietuva/plinta-mokamu-kapiniu-kvartalai/162208>.

² 1. Kapinių tvarkymo taisyklės ir Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašas, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1207 (toliau – Vyriausybės patvirtintos taisyklės). 2. Vilniaus miesto savivaldybės teritorijoje esančių kapinių tvarkymo taisyklės, patvirtintos Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2010 m. lapkričio 24 d. sprendimu Nr. 1-1798 (kartu su 2012 m. lapkričio 28 d. sprendimu Nr. 1-901 pakeitimais) (toliau – Vilniaus miesto savivaldybės tarybos patvirtintos taisyklės). 3. Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje kapinių tvarkymo taisyklės ir Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašas, patvirtinti Vilniaus rajono savivaldybės tarybos 2011 m. liepos 22 d. sprendimu Nr. T3-271 (toliau – Vilniaus rajono savivaldybės tarybos patvirtintos taisyklės). 4. Leidimo laidoti išdavimo, laidojimo ir kapinių lankymo Kauno rajono savivaldybės teritorijoje tvarkos aprašas, patvirtintas Kauno rajono savivaldybės tarybos 2011 m. balandžio 7 d. sprendimu Nr. TS-145 (kartu su 2015 m. birželio 18 d. sprendimu Nr. TS-224 pakeitimais) (toliau – Kauno rajono savivaldybės tarybos leidimo laidoti išdavimo patvirtinta tvarka). 5. Laidojimo organizavimo pripažintose neprižiūrimomis kapavietėse Kauno rajono savivaldybės teritorijoje tvarkos aprašas, patvirtintas Kauno rajono savivaldybės tarybos 2011 m. balandžio 7 d. sprendimu Nr. TS-144 (toliau – Kauno rajono savivaldybės tarybos laidojimo organizavimo pripažintose neprižiūrimomis kapavietėse patvirtinta tvarka). 6. Panevėžio miesto kapinių tvarkymo taisyklės, patvirtintos Panevėžio miesto savivaldybės tarybos 2006 m. gruodžio 21 d. sprendimu Nr. 1-58-8 (kartu su 2013 m. liepos 25 d. sprendimu Nr. 1-235 pakeitimais) (toliau – Panevėžio miesto savivaldybės tarybos patvirtintos taisyklės). 7. Panevėžio miesto kapinių kapaviečių pripažinimo neprižiūrimomis komisijos (toliau – komisija) nuostatų, patvirtintų Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2013 m. gegužės mėn. 22 d. įsakymu Nr. A-420 (toliau – Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtinti komisijos nuostatai).

neprižiūrimomis kapavietes (toliau – neprižiūrimos kapavietės) ir dėl leidimų išdavimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse.

Atliekant antikorupcinį vertinimą nustatyta, kad teisės aktų nuostatos *dėl kapaviečių paskirstymo, leidimo laidoti išdavimo ir teisės prižiūrėti neprižiūrimas kapavietes suteikimo* nepakankamai reglamentuoja kapaviečių pripažinimo neprižiūrimomis, teisės jas prižiūrėti asmenims suteikimo, kapaviečių skirstymo proceso, neviešinami kapinėse esančių laisvų ir (ar) neprižiūrimų kapaviečių planai, kontrolė vykdoma formaliai arba nustatyta savo pačių priimamų sprendimų kontrolė, o tai laikytina korupcijos rizikos veiksniais.

Atlikę antikorupcinį vertinimą pateikiame pastabas ir pasiūlymus, kurie, mūsų nuomone, padidins teisinio reguliavimo aiškumą, subjektų, vykdančių kapinių priežiūrą ir priimančių sprendimą *dėl leidimo laidoti išdavimo, kapaviečių paskirstymo asmenims, kapavietės pripažinimo neprižiūrimomis, teisės suteikimo asmenims prižiūrėti neprižiūrimas kapavietes* skaidrumą.

1. Dėl Vyriausybės patvirtintų taisyklių

1.1. Dėl kapaviečių skyrimo ir formavimo:

1.1.1. Kapinių tvarkymo taisyklių 14 ir 17 punktai nustato, kad žmogaus palaikams, įskaitant balzamuotus ir kremuotus, laidoti, atsižvelgiant į laidojančio asmens prašymą, gali būti skiriama kapavietė ar niša kolumbariume, ar kremuotus žmogaus palaikus gali būti leidžiama išbarstyti kapinėse esančiame pelenų barstymo lauke. Formuojant naują kapą esamoje kapavietėje arba laidojant pakartotinai, kapavietės ribos gali būti pakeistos, jei toks pakeitimas galimas pagal kapinių planą.

Nustatytas teisinis reguliavimas suteikia per plačias diskrecijos teises įgaliotiems subjektams sprendžiant kapaviečių skyrimo klausimą. Pagal pateiktą sutartį ir Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimą³ kapinių prižiūrėtojas, siekdamas didesnio pelno, didžiojoje kapinių dalyje gali iš dalies ar visiškai įrengti kapavietes, už kurių įrengimą iš laidojančių asmenų turi gauti savivaldybės nustatytą mokestį⁴. Esant tokioms teisinio reguliavimo taikymo galimybėms kapinių prižiūrėtojas gali nesuteikti kapavietės, *jei laidojantis asmuo neturi galimybės sumokėti už iš anksto įrengtą kapavietę ir nėra laisvos neįrengtos kapavietės*, o nukreipti laidojantį asmenį į kitas kapines (kurios yra kitoje, mažiau priimtinoje vietoje), arba esant laisvai neįrengtai kapavietei gali iš laidojančio asmens prašyti „palengvinančio mokesčio“ už laisvos neįrengtos kapavietės suteikimą.

Pagal Žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 (toliau – Žmonių palaikų laidojimo įstatymas) 25 straipsnio 1 dalį kapinėse kapavietės skiriamos neatlygintinai, todėl siekdami skaidraus kapaviečių skyrimo proceso ir galimybių piktnaudžiauti panaikinimo siūlome:

- Nustatyti maksimalią įrengtų kapaviečių kapinėse procentinę ribą (žemės plotais, kvartalais, vienetais) tuo atveju, kai savivaldybė leidžia kapinių prižiūrėtojui iš anksto iš dalies ar visiškai įrengti kapavietes.
- Nustatyti konkrečius kapavietės neskirimo atvejus, kai laidojantis asmuo pageidauja neatlygintinos kapavietės.
- Viešai skelbti kapinių informacinėje lentoje ir savivaldybės svetainėje kapinių planą, kuriame būtų pažymėtas preliminarus nemokamų laisvų kapaviečių skaičius.

³ Sutarties Nr. 58/08, sudarytos su Kairėnų kapinių prižiūrėtoju, 13.2 punktas ir Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2003 m. rugsėjo 3 d. sprendimo Nr. 01A-41-71 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2003 m. liepos 30 d. sprendimo Nr. 01A-41-38 „Dėl Konkurso kapinėms Žirnių gatvėje įrengti ir eksploatuoti paskelbimo“ papildymo“ 1 dalimi papildomas 17 punktas. Prieiga per internetą: https://www.vilnius.lt/lit/Teises_aktai/895.

⁴ Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2014 m. spalio 22 d. sprendimas Nr. 1-2057 „Dėl Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2013 m. liepos 10 d. sprendimo Nr. 1-1325 „Dėl kapaviečių įrengimo kainų tvirtinimo“ pakeitimo“. Prieiga per internetą: https://www.vilnius.lt/lit/Teises_aktai/895.

1.1.2. Kapinių tvarkymo taisyklėse nustatyta, kad formuojant naują kapą esamoje kapavietėje arba laidojant pakartotinai, kapavietės ribos gali būti pakeistos, jei toks pakeitimas galimas pagal kapinių planą. Kapavietės riboms pakeisti būtina gauti kapinių prižiūrėjo leidimą⁵. Manome, kad teisinis reguliavimas kapinių prižiūrėtojui suteikia per plačią diskrecijos teisę leisti pakeisti kapavietės ribas ar neleisti. Neaišku, kada gali būti neleidžiama pakeisti kapavietės ribas net ir tada, kai toks pakeitimas pagal kapinių planą galimas. Taip pat nenustatyta sprendimo pakeisti kapavietės ribas priėmimo procedūra ir šio sprendimo priėmimo terminai.

Siekdami skaidraus teisinio reguliavimo, siūlome nustatyti atvejus (jei tokių yra), kuriems esant gali būti nepakeistos kapavietės ribos net ir tuo atveju, kai pakeitimas galimas pagal kapinių planą, ir sprendimo pakeisti kapavietės ribas priėmimo procedūrą ir terminus, jo apskundimo tvarką.

1.2. Dėl neprižiūros kapavietės pripažinimo:

1.2.1. Vyriausybės patvirtintos taisyklės nustato neprižiūros kapavietės pripažinimo procesą, tačiau nereglamentuoja, kur žymima ir kaip fiksuojama, kad yra netvarkoma kapavietė iki kapinių prižiūrėjo kreipimosi į savivaldybės instituciją dėl sprendimo priėmimo pripažinti kapavietę neprižiūrima. Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos apraše nustatyta „neprižiūros kapavietės“ sąvoka, nukreipianti į Kapinių tvarkymo taisyklių nustatytą tvarką, pagal kurią kapinių prižiūrėjo iniciatyva savivaldybė pripažįsta šią kapavietę neprižiūrima, sudarydama komisiją ar jos nesudarydama. Nustatytas teisinis reguliavimas neatskleidžia „neprižiūros kapavietės“ sąvokos esmės ir nenustato požymių ar kriterijų, kuriuos turi atitikti neprižiūros kapavietės bei jų identifikavimo ir fiksavimo procedūros.

1.2.2. Taip pat teisinis reguliavimas leidžia vienasmeniškai priimti sprendimą pripažinti kapavietę neprižiūrima nesudarant komisijos ir nesivadovaujant jokiais kriterijais, o tai laikytina korupcijos rizikos veiksniu. Atsižvelgdami į tai, kad savivaldybės institucija ar jos įgaliotas asmuo priima sprendimą dėl teisės suteikimo prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę, o vėliau suteikia leidimą laidoti joje, todėl manome, kad visi trys minėti sprendimai gali priklausyti nuo vieno asmens valios.

Tokiais atvejais turėtų būti sudaroma komisija ir nustatytas jos sudarymo ir veiklos reglamentas, konkretūs sprendimų priėmimo terminai. Teisinis reguliavimas turėtų suteikti teisę ne tik kapinių prižiūrėtojui, bet ir kitam asmeniui, norinčiam prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę ir siekiančiam vėliau gauti teisę ją tvarkyti ir prižiūrėti, inicijuoti, kad netvarkoma kapavietė būtų pripažinta neprižiūrima.

Pažymėtina ir tai, kad teisinis reguliavimas neįtvirtina neprižiūrimų kapaviečių paskirstymo tvarkos:

- Ar kapavietės skirstomos tik tada, kai besikreipiantis asmuo konkrečiai nurodo kapavietę, kurią nori prižiūrėti.
- Ar negavęs leidimo prižiūrėti asmens pasiūlytą neprižiūrimą kapavietę, asmuo gali pasirinkti kitą neprižiūrimą kapavietę.
- Pagal kokius kriterijus paskiriamas asmuo prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę, jei į jos priežiūrą pretenduoja keli asmenys.

1.2.3. Pagal Vyriausybės patvirtintų taisyklių⁶ nustatytą tvarką mirus asmeniui, kuriam buvo suteikta teisė prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę, leidimas jį laidoti šioje kapavietėje gali būti išduotas laidojančiam asmeniui. Iš teisinio reguliavimo neaišku, ar visais atvejais išduodamas leidimas laidoti mirusio asmens palaikus, kuriam buvo suteikta teisė prižiūrėti neprižiūrimą

⁵ Kapinių tvarkymo taisyklių 17 punktas.

⁶ Kapinių tvarkymo taisyklių 24 punktas ir Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašo 5 punktas.

kapavietę. Jeigu ne visais atvejais toks leidimas suteikiamas, tai į kokius kriterijus atsižvelgiama priimant sprendimą išduoti tokį leidimą.

1.2.4. Pagal Vyriausybės patvirtintų taisyklių⁷ nustatytą tvarką duomenys apie kapinėse esančias neprižiūrimas kapavietes savivaldybių institucijoms arba jų įgaliotiems asmenims teikia kapinių prižiūrėtojas. Duomenys turi būti pateikti per 5 darbo dienas kapavietę pripažinus neprižiūrima. Kyla klausimas, kodėl ir kokiam tikslui minėti duomenys turi būti pateikti pripažinus kapavietę neprižiūrima, kai šie duomenys pirmiausiai turėtų būti žinomi savivaldybių institucijoms ar jų įgaliotiems asmenims šio klausimo sprendimo momentu.

Atsižvelgdami į tai, kad ne visos savivaldybės detalizuoja Vyriausybės patvirtintų taisyklių nuostatas, kurias dažniausiai taiko tiesiogiai ar perkelia jas į savo tvarkas, todėl siekdami išvengti sąlygų antikorupeinių požiūriu ydingai interpretuoti nuostatas ir galimybių tuo piktnaudžiauti, skaidraus neprižiūrimų kapaviečių pripažinimo ir skirstymo proceso, siūlome tikslinti teisinį reguliavimą ir detalčiai nustatyti neprižiūrėtų kapaviečių sąvoką, jų skirstymo pagrindinius principus, suteikti teisę kitiems asmenims inicijuoti neprižiūrimos kapavietės pripažinimo procesą ir tokių asmenų kreipimosi tvarką. Taip pat nustatyti:

- Kapinių prižiūrėtojo veiksmus: kur ir kaip fiksuoja datą, nuo kurios skaičiuojamas ilgiau kaip vienerių metų kapavietės nepriežiūros laikotarpis, per kokį terminą pasibaigus įspėjimo sutvarkyti kapavietę terminui teikia informaciją apie neprižiūrimas kapavietes savivaldybių institucijoms.

- Savivaldybės veiksmus atsiradus teisėtam kapavietę prižiūrinčiam asmeniui, kuris dėl pateisinamų priežasčių negalėjo sutvarkyti kapavietės.

1.2.5. Visuomenės informavimas yra viena iš efektyvių korupcijos rizikos veiksnių mažinančių priemonių, todėl siūlome viešai skelbti savivaldybės svetainėje neprižiūrimų kapaviečių skaičių ir vietą bei papildyti laidojimo ir kapaviečių statinių registravimo žurnalą duomenimis, fiksuoti palaidoto asmens neprižiūrimos kapavietės faktą ir naujo asmens duomenis, kuriam suteikta teisė prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę.

1.3. Dėl kapaviečių (kapų) identifikavimo:

Vyriausybės patvirtintose taisyklėse⁸ nustatyta, kad sprendimą dėl kapavietės (kapo) identifikavimo priima savivaldybės institucijos ar jų įgalioti asmenys pagal pateiktą medžiagą ir patikrinę kapavietę (kapą). Teisinis reguliavimas nenustato aiškos sprendimo priėmimo procedūros, terminų, apskundimo tvarkos. Neaišku, ar visais atvejais priimamas teigiamas sprendimas, jeigu ne, tai kuriais atvejais toks sprendimas nepriimamas. Siekdami teisinio reguliavimo aiškumo, siūlome tikslinti šias nuostatas.

2. Dėl Vilniaus miesto savivaldybės tarybos patvirtintų taisyklių:

2.1. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos patvirtintų taisyklių nuostatos reglamentuoja leidimų laidoti išdavimą, kapaviečių skyrimą, kapinių priežiūros tvarką. Teisinis reguliavimas nustato, kad veikiančiose kapinėse kapavietės skiriamos pagal kapinių planą eilės tvarka.

Nustatyta, kad Vilniaus mieste suteikiamos kapavietės asmenims, kurie iš anksto rūpinasi kapinėse esama kapaviete, pastatydami paminklus be vardų ir pavardžių, gimimo ir mirties datų, kad po mirties turėtų vietą laidojimui. Pažymėtina ir tai, kad kai kuriose kapinėse deklaruojama, kad laisvų naujų kapaviečių nėra ir laidojama tik jau esamose šeimyninėse kapavietėse, tačiau pasitaiko atvejų, kad kapinėse laisvas kapavietes suteikia asmenims, neturintiems šiose kapinėse šeimos kapo. Atsižvelgdami į tai, kad kapinių plotai dideli (vienos kapavietės arčiau įėjimo į kapines, kitos –

⁷ Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašo 6 punktas.

⁸ Kapinių tvarkymo taisyklių 32 punktas.

toliau), kapinių planai viešai neskelbiami, kyla klausimas, pagal kokius kriterijus ar rodiklius sudaromas kapaviečių skyrimo eiliškumas ir kokia jų suteikimo tvarka:

- Ar kapavietė suteikiama pagal kvartalų numerius mažėjančia ar didėjančia tvarka.
- Ar įrengtoms ir neįrengtoms kapavietėms yra atskira skyrimo tvarka.
- Ar suteikiama kapavietė viena šalia kitos, jei tuo pačiu metu laidojama daug žmonių palaikų.
- Ar yra neskiriamų eilės tvarka laisvų kapaviečių, jei tokių yra, kokiais atvejais ir kam jos paliekamos ir neskiriamos⁹.
- Ar yra atvejų, kai kapavietės skiriamos išimties tvarka, jeigu taip, tai kokios išimtys.

Siekdami kapaviečių skirstymo proceso skaidrumo ir kapinių prižiūrėtojų piktnaudžiauti galimybės panaikinimo, siūlome detaliau nustatyti kapaviečių skirstymo tvarką ir viešai skelbti kapinių planą su pažymėtomis užimtomis ir laisvomis kapavietėmis.

2.2. Vilniaus miesto savivaldybė organizuodama konkursus dėl kapinių priežiūros konkurso laimėtojui – bendrovei kapinėse leidžia įrengti kapavietes ir nustatė kapaviečių įrengimo kainą, tačiau nenustatė draudimų (*siekiantiems pelno kapinių prižiūrėtojams*) įrengti visas kapinėse esančias kapavietes. Dėl to nebėra galimybių asmenims tose kapinėse gauti kapavietę neatlygintinai, pavyzdžiui, nustatant konkretų žemės ploto dydį, kvartalą(-us), kurį būtina palikti neįrengtoms kapavietėms, ir taip užtikrinti kapaviečių gavimą neatlygintinai tiems asmenims, kurie neturi galimybės mokėti už iš anksto įrengtas kapavietes. Siekdami sumažinti piktnaudžiavimo atvejų, siūlome nustatyti, kokią kapinių dalį kapinių prižiūrėtojui leidžiama įrengti kapavietes iš anksto, už kurių įrengimą mokamas savivaldybės patvirtintas mokestis, ir savivaldybės svetainėje viešai skelbti apie įrengtų ir neįrengtų kapaviečių skaičių (jei neįmanoma paskelbti preliminarus skaičiaus, tai procentinę išraišką).

2.3. Kapinių tvarkymo taisyklės nustato bendrą kapaviečių pripažinimo neprižiūrimomis ir teisės suteikimo asmenims prižiūrėti neprižiūrimas kapavietes tvarką, tačiau savivaldybė nenustato detalesnės šių taisyklių įgyvendinimo tvarkos, todėl neaišku, ar savivaldybė priima minėtus sprendimus, jeigu taip, tai kaip ir kokia tvarka priima šiuos sprendimus (ar sudaroma komisija, ar priimamas sprendimas vienasmeniškai), kokia tvarka gali kreiptis asmenys dėl teisės gavimo prižiūrėti neprižiūrimas kapavietes.

Vyriausybės patvirtintos taisyklės įpareigoja savivaldybes nustatyti tolesnio laidojimo neprižiūrimose kapavietėse tvarką ir sąlygas, tačiau nenustatyta, ar savivaldybė įtvirtino šias nuostatas. Teisinio reguliavimo neaiškumas ydingas antikorupcinio požiūriu ir didina piktnaudžiavimo galimybes, todėl siūlome detalizuoti ir nustatyti neprižiūrimų kapaviečių pripažinimo ir teisės į neprižiūrimos kapavietės priežiūrą suteikimo ir leidimo laidoti jose tvarką.

2.4. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos patvirtintų taisyklių 4 punkte nustatyta, kad kapinės, *neįvardintos šiame sprendime*, priskiriamos neveikiančioms, riboto laidojimo arba veikiančioms Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu <...>. Atsižvelgiant į tai, kad savivaldybė nepaskelbė viešai visų Vilniaus mieste esančių kapinių statuso, nėra aišku:

- Kurios kapinės Vilniaus mieste neturi jokio statuso.
- Ar tokioms kapinėms statusas suteikiamas kitokia tvarka.
- Ar asmenys gali laidoti savo artimųjų žmonių palaikus šiame teisės akte nepaminėtose kapinėse, pavyzdžiui, ar Kairėnų kapinėse reikia turėti „išskirtinį“ leidimą.

⁹ Pavyzdžiui: Kairėnų kapinėse prie pagrindinio įėjimo yra laisvos pirmos dvi eilės iš abiejų pusių kapaviečių, nors deklaruojama, kad laisvų kapaviečių žmogaus palaikams laidoti šiose kapinėse nėra.

Siūlome nustatyti, kokiam statusui priskiriamos neįvardintos šiame sprendime kapinės arba nukreipti į teisės aktą, kuriame šioms kapinėms suteikiamas statusas.

2.5. Vilniaus miesto savivaldybės tarybos patvirtintų taisyklių 47 punktui taikytina antikorupcinio vertinimo išvados 1.3 punkte išdėstyta pastaba dėl kapaviečių (kapų) identifikavimo.

2.6. Pagal nustatytą teisinį reguliavimą Vilniaus miesto savivaldybės tarybos patvirtintų taisyklių vykdymą kontroliuoja Savivaldybės administracijos Miesto ūkio ir transporto departamento direktorius, tačiau nenustatytas kontrolės mechanizmas: kaip ir kokia tvarka tikrinamos kapinių priežiūrėtojų atliekamos funkcijos, kur fiksuojami patikrinimai, koks patikrinimų dažnumas. Nesant nustatytos kontrolės vykdymo tvarkos, galima teigti, kad kontrolė nevykdoma ar vykdoma formaliai. Siūlome nustatyti kapinių priežiūros veiklos vykdymo kontrolės mechanizmą.

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, manome, kad neįtvirtinus ar detalai nereglementavus minėtų nuostatų formaliai sudaromos sąlygos kapinių priežiūrą vykdančioms ir kontroliuojantiems subjektams tokiose pat situacijose elgtis nevienodai priimant sprendimus, tai laikytina korupcijos rizikos veiksniumi. Siekdami teisinio reguliavimo skaidrumo, siūlome tikslinti minėtas nuostatas.

3. Dėl Vilniaus rajono savivaldybės tarybos patvirtintų taisyklių:

Vilniaus rajone už kapinių priežiūrą yra atsakingi savivaldybės seniūnijų seniūnai ar šių seniūnų įgalioti asmenys, kuriems teisinis reguliavimas suteikia įgaliojimus priimti visus sprendimus, susijusius su leidimų laidoti išdavimu, kapaviečių pripažinimu neprižiūrimomis, teisės suteikimu asmenims priežiūrėti neprižiūrimas kapavietes, kapavietės (kapo) ribų pakeitimu ir identifikavimu, taip pat atlikti ir kapinių priežiūrėtojų darbą, ir kontroliuoti pačių priimtus sprendimus. Toks nustatytas teisinis reguliavimas mažina priimamų sprendimų kapinių priežiūros srityje skaidrumą.

Teikiame pastabas ir pasiūlymus, kurios sumažins korupcijos rizikos atsiradimą kapinių priežiūros veikloje:

3.1. Vilniaus rajono savivaldybės tarybos patvirtintų Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje kapinių tvarkymo taisyklių 13 punkte nustatyta, kad kitų mirusiųjų laidojimo klausimą, <...> išimtiniais atvejais sprendžia seniūnijų seniūnai <...>. Teisinis reguliavimas neatskleidžia išimtinių atvejų, kuriems esant seniūnijų seniūnai sprendžia kitų mirusiųjų laidojimo klausimą, taip pat nenustato sprendimo priėmimo procedūros ir terminų. Siekdami teisinio reguliavimo aiškumo, siūlome tikslinti teisinį reguliavimą ir nustatyti atvejus, kuriems esant sprendžiami minėti klausimai, ir reglamentuoti sprendimo priėmimo procedūrą ir terminus.

3.2. Vilniaus rajono savivaldybės tarybos patvirtintų Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje kapinių tvarkymo taisyklių 14 punkto 4 pastraipai taikytina antikorupcinio vertinimo išvados 1.1.1 punkto pastaba dėl kapavietės neskrymo atvejų nustatymo ir viešo skelbimo kapinėse ir savivaldybės svetainėje kapinių plano, kuriame nurodytos laisvos kapavietės ar jų skaičius.

3.3. Vilniaus rajono savivaldybės tarybos patvirtintų Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje kapinių tvarkymo taisyklių 17 punktui taikytina antikorupcinio vertinimo išvados 1.1.2 punkto pastaba dėl sprendimo pakeisti kapavietės ribas priėmimo procedūros ir terminų nustatymo.

3.4. Vilniaus rajono savivaldybės tarybos patvirtintų Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje kapinių tvarkymo taisyklių 23, 24, 32 punktam ir Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašo 5 ir 6 punktam taikytinos antikorupcinio vertinimo išvados 1.2. ir 1.3 punktų pastabos dėl neprižiūrimos kapavietės pripažinimo ir kapaviečių (kapų) identifikavimo.

3.5. Vilniaus rajono savivaldybės tarybos patvirtintų Vilniaus rajono savivaldybės teritorijoje kapinių tvarkymo taisyklių vykdymą, be Savivaldybės administracijos Viešosios tvarkos skyriaus pareigūnų, kontroliuoja ir seniūnijų seniūnai, kurie patys vykdo šiose taisyklėse nustatytas

funkcijas priimdami sprendimus, susijusius su leidimų laidoti išdavimu, kapaviečių pripažinimu neprižiūrimomis, teisės suteikimu asmenims prižiūrėti neprižiūrimas kapavietes, kapavietės (kapo) ribų pakeitimu ir identifikavimu. Manome, kad minėtos nuostatos, suteikiančios teisę tam tikras funkcijas atliekančiam subjektui kontroliuoti savo veiksmus, yra ydingos antikorupcinio požiūriu, kadangi mažina kapinių priežiūros proceso skaidrumą ir sudaro prielaidų piktnaudžiauti. Pažymėtina ir tai, kad galiojančiuose teisės aktuose nėra nustatyto detalaus kapinių prižiūrėtojo ir seniūnijos seniūnų kontrolės mechanizmo. Neatmetama galimybė, kad nesant aiškaus teisinio reguliavimo kontrolė gali būti vykdoma formaliai ar visai nevykdoma, todėl siūlome nustatyti aiškų kontrolės mechanizmą.

4. Dėl Kauno rajono savivaldybės tarybos leidimo laidoti išdavimo patvirtintos tvarkos:

4.1. Kauno rajone esančių kapinių priežiūrą organizuoja seniūnai, kurie patys atlieka kapinių prižiūrėtojo funkcijas, taip pat ir skirsto kapavietes, išduoda leidimus laidoti naujose, prižiūrimose ir neprižiūrimose kapavietėse.

Nustatytas reguliavimas nepakankamai reglamentuoja kapinių priežiūros veiklą, kadangi nenustato:

- Neprižiūrimos kapavietės identifikavimo fakto ir jos pripažinimo neprižiūrima tvarkos: kas gali kreiptis norėdamas pripažinti kapavietę neprižiūrima, per kiek laiko priimamas sprendimas, kas priima sprendimą (ar sudaroma komisija ar vienasmeniškai sprendžiamas klausimas dėl neprižiūrimos kapavietės pripažinimo).

- Teisės prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę asmenims suteikimo tvarkos: sprendimo priėmimo terminų ir apskundimo tvarkos¹⁰.

- Kontrolės mechanizmo vykdant seniūnų atliekamų funkcijų priežiūrą.

Siekdami teisinio reguliavimo aiškumo ir priimamų sprendimų skaidrumo, siūlome nustatyti:

- Neprižiūrimos kapavietės nustatymo procedūrą ir jos pripažinimo neprižiūrima tvarką.

- Sprendimo dėl teisės prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę asmenims suteikimo priėmimo tvarką ir terminus.

- Neprižiūrimų kapaviečių skaičių skelbti savivaldybės svetainėje.

4.2. Kauno rajono savivaldybės tarybos leidimo laidoti išdavimo patvirtintos tvarkos 11 punkte nustatyta, kad miręs atsakingas už kapavietės ar kolumbariumo nišos priežiūrą asmuo gali būti palaidotas toje kapavietėje ar kolumbariumo nišoje, laikantis nustatytų reikalavimų. Teisinis reguliavimas suteikia galimybę leidimą suteikiančiam asmeniui – seniūnui spręsti savo nuožiūra, ar leisti palaidoti mirusįjį, kuris buvo atsakingas už kapavietės ar kolumbariumo nišos priežiūrą, ar neleisti, tai laikytina korupcijos rizikos veiksniu. Siekdami galimybės skirtingai interpretuoti nuostatas panaikinimo ir seniūno priimamo sprendimo skaidrumo, siūlome panaikinti seniūnui suteiktą diskrecijos teisę ar nustatyti atvejus, kada toks leidimas gali būti nesuteikiamas.

4.3. Tame pačiame punkte nustatyta, kad į Kultūros vertybių registrą įrašytose riboto laidojimo kapinėse esančiose kapavietėse nauji kapai formuojami ar laidojama kape pakartotinai *tik išimtiniais atvejais* gavus raštišką Kultūros paveldo departamento Kauno teritorinio padalinio pritarimą. „Išimtinių atvejų“ nedetalizavimas suteikia asmenims, priimantiems sprendimą dėl naujo kapo formavimo ar laidojimo jame, galimybę piktnaudžiauti, ir tai laikytina korupcijos rizikos

¹⁰ Kauno rajono savivaldybės tarybos leidimo laidoti išdavimo patvirtintos tvarkos 8 punkte nustatyta, kad leidimas laidoti išduodamas asmeniui, kuriam *šių taisyklių nustatyta tvarka* suteikta teisė prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę, pateikusiam 5 punkte nurodytus dokumentus ir prašyme pažymint savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymą, kuriuo nuspręsta suteikti teisę prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę, tačiau šioje tvarkoje nenustato teisės prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę suteikimo tvarkos.

veiksniu. Siekdami skaidraus teisinio reguliavimo ir galimybės piktnaudžiauti panaikinimo, siūlome nustatyti išimtinis atvejus, kada priimamas sprendimas riboto laidojimo kapinėse esančiose kapavietėse formuoti naujus kapus ar juose laidoti. Nenustačius tokiose kapinėse konkrečių atvejų, kai išskirtinai formuojami nauji kapai ar laidojama juose pakartotinai, tokia situacija sukelia didelę galimybę korupcijos rizikai atsirasti.

4.4. Pažymėtina, kad Kauno rajono savivaldybės tarybos leidimo laidoti išdavimo patvirtintoje tvarkoje nustatyta, kad leidimą laidoti neprižiūrimose kapavietėse išduoda seniūnai Vyriausybės patvirtintų taisyklių¹¹ nustatyta tvarka, tačiau galioja ir Kauno rajono savivaldybės tarybos laidojimo organizavimo pripažintose neprižiūrimomis kapavietėse patvirtinta tvarka. Siūlome suderinti minėtų teisės aktų nuostatas ar panaikinti Kauno rajono savivaldybės tarybos laidojimo organizavimo pripažintose neprižiūrimomis kapavietėse patvirtintą tvarką.

4.5. Kauno rajono savivaldybės tarybos leidimo laidoti išdavimo patvirtintos tvarkos 15, 17 ir 20 punktuose nustatytos nuorodos į kitus nenurodytus teisės aktus. Primename, kad Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų teisingumo ministro 2013 m. gruodžio mėn. 23 d. įsakymu Nr. 1R-298, 12 punkte nustatyta, kad teisės akte turėtų būti kuo mažiau nuorodų į kitus teisės aktus. Nuorodose turi būti įvardytas konkretus teisės aktas, į kurį jos nukreipia. Siūlome tikslinti minėtų punktų nuostatas.

5. Dėl Kauno rajono savivaldybės tarybos laidojimo organizavimo pripažintose neprižiūrimomis kapavietėse patvirtintos tvarkos:

5.1. Kauno rajono savivaldybės tarybos laidojimo organizavimo pripažintose neprižiūrimomis kapavietėse patvirtintos tvarkos 5 punktui taikoma antikorupcinio vertinimo išvados 1.2.3 punkto pastaba dėl leidimo išdavimo palaidoti mirusį asmenį neprižiūrimoje kapavietėje.

Kitų antikorupcinio pobūdžio pastabų dėl šios tvarkos neturime.

Teikiame kitas pastabas:

5.2. Kauno rajono savivaldybės tarybos laidojimo organizavimo pripažintose neprižiūrimomis kapavietėse patvirtintos tvarkos 6 punkte nustatyta, kad duomenis apie kapinėse esančias neprižiūrimas kapavietes seniūnams ar jų įgaliotiems asmenims teikia kapinių prižiūrėtojas. Pažymime, kad pagal Kauno rajono savivaldybės tarybos leidimo laidoti išdavimo patvirtintos tvarkos 13 punktą kapinių prižiūrėtojas ir yra seniūnas. Kyla klausimas, kam teikiami neprižiūrimų kapaviečių duomenys. Siūlome tikslinti nuostatas ir suderinti jas su Kauno rajono savivaldybės tarybos leidimo laidoti išdavimo patvirtintos tvarkos nuostatomis.

5.3. Minėtos tvarkos nuostatomis taikoma antikorupcinio vertinimo išvados 4.4 punkte išdėstyta pastaba dėl teisės aktų nuostatų suderinimo.

6. Dėl Panevėžio miesto savivaldybės tarybos patvirtintų taisyklių:

Panevėžio miesto savivaldybės tarybos patvirtintos taisyklės, palyginti su kitų savivaldybių kapinių priežiūrą reglamentuojančiais teisės aktais, pakankamai aiškiai ir detalai nustato kapaviečių skirstymo, leidimo išdavimo tvarką, tačiau siekdami teisinio reguliavimo aiškumo ir priimamų sprendimo skaidrumo, pateikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

6.1. Panevėžio miesto savivaldybės tarybos patvirtintų taisyklių 29 punktas nustato netvarkomų kapaviečių pripažinimo neprižiūrimomis tvarką, pagal kurią kapinių prižiūrėtojo iniciatyva savivaldybė ar religinė bendruomenė sudaro komisiją dėl apleistų, netvarkomų kapaviečių pripažinimo neprižiūrimomis, o surašytą atitinkamą aktą tvirtina Savivaldybės

¹¹ Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašo nustatyta tvarka.

administracijos direktorius. Kapinių prižiūrėtojas kartą per metus pateikia netvarkomų kapaviečių sąrašą Savivaldybės administracijai.

Panevėžio miesto savivaldybės tarybos patvirtintų taisyklių 29 punktas nustato laidojimo pripažintose neprižiūrimomis kapavietėse suteikimo tvarką, taip pat nustato, kad savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu sudaryta komisija nustato *kitu atveju* tolesnio laidojimo tvarką ir sąlygas. Iš teisinio reguliavimo neaišku, kuri komisija tai daro (ta pati komisija, kuri netvarkomas kapavietes pripažįsta neprižiūrimomis, ar kita) ir kokiais atvejais nustato išskirtinę tolesnio laidojimo tvarką. Siūlome nustatyti teisės akte tolesnio laidojimo neprižiūrimose kapavietėse tvarką ir sąlygas, kaip nustato Vyriausybės patvirtintų taisyklių 24 punktas.

7. Dėl Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintų komisijos nuostatų:

7.1. Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintų komisijos nuostatų II skyriuje nustatytas komisijos sudėties sudarymas. Pagal šiuos nuostatus komisija sudaroma neterminuotai, taip pat suteikiama teisė savivaldybės administracijos direktoriui panaikinti komisiją ir keisti jos sudėtį. Šis komisijos sudarymo teisinis reguliavimas suteikia savivaldybės administracijos direktoriui per plačią diskrecijos teisę nenustatant komisijos keitimo ar panaikinimo atvejų ar pagrindų keisti komisijos sudėtį ar ją naikinti. Nesant komisijos sudarymo termino, komisijos narių kadencijų skaičiaus, nušalinimo galimybės, didėja korupcijos rizika ir mažėja priimamų sprendimų skaidrumas. Siekdami teisinio reguliavimo komisijos veiklos ir priimamų sprendimų skaidrumo, siūlome nustatyti komisijos sudarymo terminą, didžiausią leistiną komisijos narių kadencijų skaičių, jų trukmę ir viešai skelbti Teisės aktų registre.

7.2. Panevėžio miesto savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintų komisijos nuostatų 20 punktas nustato kapaviečių apžiūros tvarką, pagal kurią po apžiūros surašomas kapavietės apžiūros aktas ir jame pateikiamos išvados dėl kapavietės pripažinimo neprižiūrima. Manome, kad kapavietės apžiūra turėtų būti fiksuojama skaitmeninėmis vaizdo priemonėmis, nuotrauka būtų kaip sudedamoji kapavietės apžiūros akto dalis ir saugoma kartu su juo. Siūlome nustatyti privalomą kapavietės fotografavimą apžiūros metu, kad būtų išvengta teisinių ginčų ir neigiamų pasekmių.

7.3. Savivaldybės administracijos direktorius komisijos siūlymu pripažindamas kapavietes neprižiūrimomis tvirtina tokių kapaviečių sąrašą. Teisinis reguliavimas nenustato pripažintų neprižiūrimomis kapaviečių sąrašo viešo paskelbimo, todėl siekdami informacijos visuomenei prieinamumo ir teisės kreiptis prižiūrėti tokias kapavietes įgyvendinimo, siūlome savivaldybės svetainėje skelbti pripažintų neprižiūrimomis kapaviečių skaičių ir vietą kapinėse.

7.4. Pagal teisinį reguliavimą komisija, nagrinėdama asmenų, norinčių prižiūrėti neprižiūrimas kapavietes, prašymus, savivaldybės administracijos direktoriui siūlo suteikti teisę prižiūrėti neprižiūrimas kapavietes arba šios teisės nesuteikti dėl pagrįstų priežasčių, tačiau neatskleidžia ir nedetalizuoja šių priežasčių turinio, ir tai laikytina korupcijos rizikos veiksmu. Taip pat nėra nustatytos aiškios teisės suteikimo prižiūrėti pripažintą neprižiūrimą kapavietę tvarkos:

- Pagal kokius kriterijus suteikiama teisė į neprižiūrimos kapavietės priežiūrą, kai dėl konkrečios kapavietės priežiūros kreipiasi keli asmenys.

- Kaip paskirstomos neprižiūrimos kapavietės, jei norinčių asmenų yra daugiau nei neprižiūrimų kapaviečių.

Siekdami komisijos priimamų sprendimų skaidrumo, siūlome tikslinti teisinį reguliavimą ir nustatyti konkrečius teisės prižiūrėti neprižiūrimas kapavietes suteikimo atvejus ir kriterijus, pagal kuriuos skirstomos šios kapavietės.

7.5. Teisinis reguliavimas nenustato savivaldybės administracijos direktoriaus priimamo sprendimo suteikti teisę prižiūrėti neprižiūrimas kapavietes termino, šio sprendimo apskundimo tvarkos, todėl siekdami teisinio reguliavimo aiškumo ir galimybių piktnaudžiauti mažinimo, siūlome nustatyti priimamų sprendimų terminus ir apskundimo tvarką.

Manome, kad pateiktos nuostatos, dėl kurių pateikėme minėtas pastabas, yra ydingos antikorupcinio požiūriu, todėl turėtų būti tikslinamos.

Primename, kad Žmonių palaikų laidojimo įstatymo 33 straipsnyje nustatyta, kad iki 2016 m. sausio 1 d. savivaldybės privalo pagal Vyriausybės nustatytus reikalavimus sudaryti jų teritorijoje veikiančių, riboto naudojimo ir neveikiančių kapinių sąrašus ir skelbti juos savo interneto svetainėje. Pastebėtina, kad ne visos savivaldybės, kurių vertinami teisės aktai, reglamentuojantys kapinių priežiūrą, dar yra paskelbusios savo svetainėse veikiančių, riboto naudojimo ir neveikiančių kapinių sąrašus.

Prašome per tris mėnesius nuo antikorupcinio vertinimo išvados gavimo dienos informuoti Specialiųjų tyrimų tarnybą, kaip buvo atsižvelgta į šioje išvadoje pateiktas pastabas. Atsakymą prašome paskelbti per Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinę sistemą ir susieti su šia antikorupcinio vertinimo išvada.

Direktoriaus pavaduotojas

Romas Zienka

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai

2016-07-26 Nr. (1.6.) JT-902

Į 2016-06-27 Nr. (8-1)-D8-5011

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2008 M. LAPKRIČIO 19 D. NUTARIMO NR. 1207 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO ĮGYVENDINAMŲJŲ TEISĖS AKTŲ PATVIRTINIMO“ PAKAITIMO“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnaginėjusi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas), dėl Projekto teisinio reguliavimo tikslo, teisinio reguliavimo priemonių, pasekmių ir teisės technikos teikia šias pastabas ir pasiūlymus.

1. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinės būklės aktų registravimo įstatymu Nr. XII-2111 ir Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymu Nr. X-1404 6, 13, 16 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymu Nr. XII-2120, nuo 2017 m. sausio 1 d. mirties liudijimai nebus išduodami, o asmens palaikai bus laidojami, kremuojami ar balzamuojami remiantis medicininio mirties liudijimu. Atsižvelgiant į tai, Projektu keičiamų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ patvirtintų Kapinių tvarkymo taisyklių (toliau – Kapinių tvarkymo taisyklės) 14 punkte ir šių taisyklių priede, Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašo (toliau – Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašas) 4 punkte bei Kapinių prižiūrėtojo kaupiamų duomenų tvarkymo sąlygų aprašo 3.1 papunktyje ir šio aprašo priedo 6 skiltyje turėtų būti atsisakoma *mirties liudijimo sąvokos* vartojimo. Siūlytina Projekte, o ne juo tvirtinamų teisės aktų tekstuose nustatyti pereinamąją bendrą nuostatą, kad, jeigu asmens mirties faktas yra patvirtintas iki 2017 m. sausio 1 d. išduotu mirties liudijimu, leidimas laidoti išduodamas remiantis mirties liudijimu, o laidojimų ir kapaviečių statinių registravimo žurnale registruojami mirties liudijimo duomenys.

2. Pastebėtina, kad Projekto teikimo dokumentuose nurodoma, jog vienas iš Projekto teisinio reguliavimo tikslų yra užtikrinti korupcijos prevenciją pašalinant korupcijos rizikos

veiksnius, tačiau Projekto teikimo dokumentuose nėra detalizuojama, kokios teisinio reguliavimo priemonės yra numatomos minėtam tikslui pasiekti, ar kokių teisinio reguliavimo pasekmių šiomis priemonėmis yra siekiama. Siūlytina šiais aspektais papildyti Projekto teikimo dokumentus. Papildomai, atsižvelgiant į minėtą Projekto teisinio reguliavimo tikslą, siūlytina įvertinti ar, vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 18 punktu, nebūtų tikslinga atlikti Projekto antikorupcinį vertinimą.

3. Atsižvelgiant į tai, kad ne visi Projektu numatomi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 19 d. nutarimo Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ pakeitimai yra susiję su Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 6, 13, 16 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo įgyvendinimu, siūlytina atitinkamai patikslinti Projekto įsigaliojimo datą arba Projekto teikimo dokumentuose nurodyti minėtos datos pasirinkimo pagrindimo argumentus.

4. Atsižvelgiant į tai, kad sąvoka „*neprižiūrima kapavietė*“ vartojama tiek Kapinių tvarkymo taisyklėse, tiek Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos apraše, siūlytina įvertinti galimybę šios sąvokos apibrėžimą pateikti pirmiau dėstomose Kapinių tvarkymo taisyklėse.

5. Kapinių tvarkymo taisyklių 14 punkte siūlytume braukti nuostatą „*kapavietė skiriama neatlygintinai*“ kaip perteklinę, kadangi Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo 25 straipsnio 1 dalyje jau yra nustatyta, jog kapinėse kapavietės skiriamos neatlygintinai.

6. Pastebėtina, kad Kapinių tvarkymo taisyklių 17 punkte vartojamos sąvokos „*aiškiai suformuotas*“ ir „*būtinai laidojimui*“ yra iš esmės subjektyvaus pobūdžio. Kartu lieka svarstyti, koks subjektas turėtų priimti sprendimą dėl naujo kapo esamoje kapavietėje suformavimo ir atitinkamo kapavietės ribų pakeitimo. Siūlytina išvardintais aspektais patikslinti projektą.

7. Įvertinus Kapinių tvarkymo taisyklių numatomą teisinį reguliavimą, lieka svarstyti, kokios pasekmės galėtų kilti ilgiau nei metus neprižiūrint *kolumbariumo nišos*. Siūlytina šiuo aspektu atitinkamai papildyti Kapinių tvarkymo taisykles.

8. Pastebėtina, kad Kapinių tvarkymo taisyklių 20 ir 21 punktuose skirtingai įvardijamas už kapavietės arba kolumbariumo nišos priežiūrą atsakingas asmuo. Siekiant užtikrinti teisinį aiškumą, siūlytina Kapinių tvarkymo taisyklių 20 punkte numatomą trumpinį naudoti ne tik minėtame punkte, bet ir toliau dėstomose šių taisyklių nuostatose. Be to, Kapinių tvarkymo taisyklių 20 punkte minimas „*asmuo, paskirtas prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę*“, tačiau neaišku, koks subjektas jį paskiria ir kokia tvarka. Taip pat kyla klausimas, ar minėtas „*asmuo, paskirtas prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę*“ ir Kapinių tvarkymo taisyklių 24 punkte nurodytas „*asmuo, kuriam suteikta teisė prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę*“ (kuris minimas ir Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos apraše) yra tas pats subjektas.

9. Papildomai Kapinių tvarkymo taisyklių 20 punkte siūlytina atsisakyti kapinių prižiūrėtojo pareigos supažindinti su Teisės aktų registre skelbtiniais teisės aktais bei iš esmės abstraktaus pobūdžio formuluotės „*kity teisės aktų*“.

10. Siūlytina Kapinių tvarkymo taisyklių 21 punkto pirmajame sakinyje po „*arba*“ įrašyti „*(ir)*“. Taip pat manytina, kad šio punkto paskutiniame sakinyje vietoje žodžių „*giminaičiai ar sutuoktinis (-ė)*“ turėtų būti rašomi žodžiai „*giminaičiai ir sutuoktinis (-ė)*“. Be to, kyla klausimas, kaip šiuo atveju (t. y. susitarus aptariamoje nuostatoje nurodytiems asmenims) įforminamas asmens,

priziūresiančio kapavietę, paskyrimas. Papildomai siūlytina Kapinių tvarkymo taisyklių 21 punkte po žodžio „kapavietę“ įrašytini žodžiai „ar kolumbariumo nišą“.

11. Kapinių tvarkymo taisyklių 23 punkte ir tolimesnėse Projekto nuostatose siūlytina naudojamą žodžių junginį „galbūt neprižiūrima kapavietė“ pakeisti į „galimai neprižiūrima kapavietė“.

12. Išlieka neaiškus Kapinių tvarkymo taisyklių 23 punkto ir Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašo 2 punkto nuostatų santykis, įvertinant tai, kad sprendimo dėl kapavietės pripažinimo neprižiūrima priėmimas galėtų užtrukti ir ilgiau nei dvejus metus. Siūlytina šiuo aspektu patikslinti Projektą.

13. Be to, Kapinių tvarkymo taisyklių 23 punkte siūlytina konkretizuoti, ar savivaldybės interneto svetainėje atitinkama informacija turėtų būti skelbiama praėjus metams nuo įspėjimo apie kapavietės sutvarkymą gavimo dienos, ar iškart išsiuntus minėtą įspėjimą. Papildomai pastebėtina, kad minėtame punkte nustatant pareigą savivaldybės administracijos direktoriaus sudarytai komisijai apžiūrėti atitinkamą kapavietę, lieka svarstyti, ar tikslinga šiame punkte apibrėžti, kada anksčiausiai galėtų būti priimamas sprendimas dėl kapavietės pripažinimo neprižiūrima.

14. Taip pat Kapinių tvarkymo taisyklių 23 punkte siūlytina nurodyti konkrečius kapavietėse palaidotų asmenų duomenis, skelbtinus savivaldybės interneto svetainėje, bei tai, jog šioje svetainėje informacija apie priimtą sprendimą pripažinti kapavietę neprižiūrima skelbiama Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos apraše nustatyta tvarka. Taip pat siūlytina vietoj „mažiau“ nurodyti „rečiau“.

15. Pastebėtina, kad Projekte vartojamos nevienodos sąvokos „savivaldybės administracijos direktorius“ (pvz., Kapinių tvarkymo taisyklių 23 punkte), „savivaldybės institucija ar jos įgaliotas asmuo“ (pvz., Kapinių tvarkymo taisyklių 24 punkte, šiuo metu galiojančių minėtų taisyklių 13 punkte), „savivaldybės vykdomoji institucija ar jos įgaliotas asmuo“ (pvz., Kapinių tvarkymo taisyklių 32, 33 punkte). Siūlytina suderinti projekte ir galiojančiose Kapinių tvarkymo taisyklėse naudojamas minėtas sąvokas.

16. Iš Kapinių tvarkymo taisyklių 24 punkto nuostatų taip pat neaišku, ar būtent savivaldybės institucija ar jos įgaliotas asmuo arba religinė bendruomenė ar bendrija priimdama sprendimą dėl neprižiūrimų kapaviečių priežiūros, suteikia konkrečiam asmeniui teisę prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę. Tai turėtų būti aiškiai reglamentuota.

17. Siekiant teisinio aiškumo, tikslintina Kapinių tvarkymo taisyklių 24 punkto nuostata „jei per šį terminą negauta prašymų peržiūrėti neprižiūrimą kapavietę, šis terminas neskaičiuojamas“.

18. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“ patvirtintų Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų 113 punkto nuostatomis, siūlytina patikslinti Projekto lyginamąjį variantą.

Teisingumo ministras

Juozas Bernatoniš

Petras Grigalis, (8 5) 266 2978, el. p. petras.grigalis@tm.lt
Egidija Konopliova-Budrikienė, (8 5) 266 2957 el. p. egidija.konopliova@tm.lt
Neringa Kersienė, (8 5) 266 2876, el. p. neringa.kersiene@tm.lt

Originalas nebus siunčiamas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS
IŠVADA**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2008 M. LAPKRIČIO 19 D. NUTARIMO NR. 1207 „DĖL
LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO
ĮGYVENDINAMŲJŲ TEISĖS AKTŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO
(TOLIAU – PROJEKTAS)
(TAP NR. 16-1527(3); TAIS NR. 16-452(5))**

2017-02-08 Nr.NV-371

Vilnius

Įvertinę po ministerijų atstovų (viceministrų, ministerijų kanclerių) 2016 m. gruodžio 13 d. pasitarimo (protokolas Nr. 50, 10 klausimas) teikiamo patikslinto Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams, teisės technikos reikalavimams, papildomų pastabų neturime.

1. Pasisakydami dėl Projekto derinimo pažymoje nurodytų argumentų esminiais klausimais, atkreipiame dėmesį, kad pastarieji nėra teisiškai pagrįsti ar tikslūs:

1.1. Neprižiūrimos / netvarkytos kapavietės apibrėžtis. Projekto rengėjai remdamiesi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 str. 41 p. nurodo, kad „savivaldybės taryba savarankiškai turi nustatyti kaip ir kokia tvarka komisija vertins ar kapavietė tvarkoma, ar ne“. Vietos savivaldos įstatymo 6 str. 41 p. nustatyta, kad viena iš savarankiškųjų savivaldybės funkcijų – ritualinių paslaugų teikimo užtikrinimas ir *kapinių priežiūros organizavimas*. Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo 31 str. nustatyta, kad savivaldybių vykdomosios institucijos, vadovaudamosi šiuo įstatymu ir kitais teisės aktais *Vyriausybės nustatyta tvarka organizuoja kapinių priežiūrą*, koordinuoja ir kontroliuoja kapinių prižiūrėtojų darbą; 24 str. nustatyta, kad *kapinių ir jų priežiūros bei kitų su kapinių tvarkymu susijusių darbų reikalavimus ir paslaugų atlikimo tvarką*, vadovaudamasi įstatymais, nustato Vyriausybė. Taigi, ne savivaldybė, o Vyriausybė nustato kapinių priežiūros reikalavimus.

Projekto rengėjai derinimo pažymoje nurodo, kad kiekviena savivaldybės taryba savarankiškai turi nustatyti kaip ir kokia tvarka bus vertinama ar kapavietė tvarkoma ar ne. Atsižvelgiant į tai ir nenustačius vieningų (galiojančių visoje teritorijoje) kriterijų, gali susidaryti situacija kuomet kiekvienoje savivaldybėje bus skirtingi kapavietės tvarkymo / netvarkymo vertinimo kriterijai, tvarkos ir pan.

1.2. Dėl kapinių plano, kapavietės ribų nustatymo. Projekte pasisakoma apie kapinių planą (1.3 p.) bei nustatoma, kokiais atvejais galima keisti kapavietės ribas ir kas gali šias ribas keisti (1.4 p.), keičiamų Kapinių tvarkymo taisyklių 28 p. nustatyta, kad naujos kapinės įrengiamos ir esamų

kapinių ribos keičiamos pagal <...> teritorijų planavimo dokumentus. Taigi, viena vertus, keičiamas teisės aktas iš dalies reglamentuoja kapinių ribų nustatymo klausimą, pasisako apie kapinių planą bei kapavietės ribas, kita vertus, nenurodoma nei kas kapinių planu nustatoma (galbūt tai yra (galėtų būti) teritorijų planavimo dokumento dalis), nei kas jį tvirtina.

Prireikus, siūlome parengti Žmonių palaikų laidojimo įstatymo pakeitimo projektą.

2. Teisės technikos aspektu siūlome Projektą tikslinti dėl vykdomosios institucijos sudarytos komisijos – šios komisijos pavadinimas tekste vartojamas įvairiai – vienur pilnas pavadinimas, kitur – komisija; Projekto antikorupcinio vertinimo pažymos lentelės paskutinė grafa turėtų būti tinkamai užpildyta.

Teisės departamento direktorius

Rimvydas Pilibaitis

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2008 M. LAPKRIČIO 19 D. NUTARIMO NR. 1207 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO ĮGYVENDINAMŲJŲ TEISĖS AKTŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta į institucijų pastabas ir pasiūlymus
<p>Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento 2016-12-08 išvada Nr. NV-3863</p> <p>1. Projekto nuostatos neatsako į tris, mūsų vertinimu, pagrindinius klausimus:</p> <p><i>Pirma</i>, taip ir lieka neaišku, ką reiškia (reikš) neprižiūrima (netvarkyta) kapavietė – pagal ką kapinių prižiūrėtojas nuspręs, kad kapavietė nesutvarkyta ir, kad laikas apie „galbūt neprižiūrimą kapavietę“ informuoti savivaldybės vykdomąją instituciją ir religinę bendruomenę ar bendriją (Kapinių tvarkymo taisyklių (toliau – Taisyklės) 23 p.), atitinkamai – pagal ką savivaldybės vykdomosios institucijos komisija nuspręs, kad kapavietė neprižiūrima ypač turint omenyje, kad giminaičiai gali gyventi kitoje šalyje, kinta kapaviečių įrengimo, priežiūros tradicijos ir pan.</p> <p><i>Antra</i>, nei Projekte, nei keičiamame Vyriausybės nutarime nėra aptariamas kapavietės ribų nustatymo klausimas, nors pasisakoma apie kapavietės ribų keitimą. Be to, Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo 2 str. 3 d. nustatyta, kad „kapavietė – nustatytas ribas turintis žemės plotas kapinėse <...>“. Keičiamame Vyriausybės nutarime yra nuostatos apie kapinių planą, tačiau nėra aišku, kas jį tvirtina, kaip nustatomos kapavietės ribos, jeigu kapinių plano nėra (ar nebuvo). Tuo atveju, jeigu kapavietės skiriamos pagal kapinių planą, neaišku kodėl išlieka poreikis rašyti apie aiškias (pažymėtas) ribas – ar turima omenyje, kad nėra kapinių plano (nors pagal Taisyklių 17 p., tokios situacijos lyg ir negalėtų būti), ar kad kapinių plane nurodytos ribos nepažymėtos, ar kitaip.</p>	<p>Neatsižvelgta. Pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 41 punktą kapinių priežiūros organizavimas yra savarankiškoji savivaldybių funkcija, todėl savivaldybės taryba savarankiškai turi nusistatyti, kaip ir kokia tvarka komisija vertins, ar kapavietė tvarkoma, ar ne. Kapinių tvarkymo taisyklės papildytos sąvoka „neprižiūrima kapavietė“, todėl netikslinga papildyti sąvoka „prižiūrima/tvarkoma“. Taip pat manome, kad kapinių prižiūrėtojas, matydamas visas kapinėse esančias kapavietes, kompetentingas įvertinti kuri kapavietė tvarkoma, kuri ne. Komisijos sprendimo pripažinti kapavietę neprižiūrima neįtakoja kapavietėje palaidotų asmenų giminaičių gyvenamoji vieta.</p> <p>Kapinių tvarkymo taisyklių 14 punkte nustatytas skiriamos kapavietės dydis, tačiau kapavietės dydis gali būti ir kitoks priklausomai nuo kapinių plano. Pažymėtina, kad praktiškai kapinių plane gali būti pažymėti tik pagrindiniai kapinių takai ir tvora, o kapavietės nepažymėtos arba kapinių plano gali ir visai nebūti, jei kapinės labai senos. Kapinių plano rengimo reglamentavimas nėra Projekto reguliavimo dalykas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo 24 straipsnio 6 dalimi, Vyriausybei suteikti įgaliojimai nustatyti kapinių ir jų priežiūros bei kitų su kapinių tvarkymu susijusių darbų reikalavimus ir paslaugų atlikimo tvarką, o ne reglamentuoti kapinių plano rengimą, juolab, kad tokius sprendimus savivaldybės priima savarankiškai. Pažymėtina, kad kapavietės skiriamos konkrečioje kapinių žemės sklypo vietoje pažymint kapavietės ribas (pvz., įsmeigiant kuoliukus), o ne kapinių plane pažymint skirtą kapavietę (kapavietės planas laidojančiam asmeniui neišduodamas). Jei kapavietė ilgesnį laiką neaptverinama apvadais ar tvorele ir bėgant laikui įsmeigtų kuoliukų nelieka, kapavietės ribos būna neaiškios (nepažymėtos).</p> <p>Kapinių tvarkymo taisyklių 23 punkte nustatyta, kad už kapavietės priežiūrą</p>

<p><i>Trečia</i>, ar tinkamai bus informuoti palaidoto asmens giminaičiai neprižiūrimos kapavietės atveju. Pripažinimo neprižiūrima kapavietė pasekmė – iš esmės kapavietės panaikinimas, todėl svarstyтина, ar neturėtų būti informuojami palaidotų asmenų artimi giminaičiai, kurie kapinių prižiūrėtojui nurodė savo adresus (Visuomenės ir kapinės palaidotų asmenų artimų giminaičių informavimo apie kapinių panaikinimą tvarkos 5 p.), kita vertus neaišku, kaip šie adresai atsiranda kapinių prižiūrėtojo kaupiamuose duomenyse, nes tiek Žmonių palaikų laidojimo įstatyme (27 str.), tiek keičiamu Vyriausybės nutarimu patvirtintame Kapinių prižiūrėtojo kaupiamų duomenų tvarkymo sąlygų apraše nurodoma, kad vieni iš duomenų – už kapavietės (ar kolumbariumo nišos) priežiūrą atsakingo asmens kontaktiniai duomenys.</p>	<p>atsakingas asmuo gaus informaciją, kad kapavietė netvarkoma iš kapinių prižiūrėtojo, taip pat informacija apie galbūt neprižiūrimas kapavietes bus viešai skelbiama savivaldybės interneto svetainėje.</p> <p>Pripažinus kapavietę neprižiūrima pasekmės: <u>kapavietė nepanaikinama</u>, kapavietėje esantys paminklai lieka tokie, kokie yra, kapavietėje palaidoti žmonių palaikai lieka ten pat, kur ir buvo palaidoti, o tokios kapavietės priežiūrą organizuoja savivaldybė ar religinė bendruomenė ar bendrija (Kapinių tvarkymo taisyklių 24 punktas), iki kol atsiras asmuo pageidaujantis prižiūrėti šią kapavietę. Paskyrus asmenį atsakingu už neprižiūrimos kapavietės priežiūrą pasekmės: <u>kapavietė nepanaikinama</u>, išsaugomas kapo paminklas ir jame esantys įrašai (Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašo 7 punktas), kapavietėje palaidoti žmonių palaikai lieka ten pat kur ir buvo palaidoti, pasikeičia tik už kapavietės priežiūrą atsakingas asmuo. Atsižvelgiant į tai, kad savivaldybės tarybai priėmus sprendimą panaikinti kapines, viena iš svarbiausių pasekmių yra kapavietėje palaidotų žmonių palaikų perkėlimas į kitas kapines, todėl šiuo atveju informuojami palaidotų asmenų sutuoktiniai ir artimieji giminaičiai, kurie kapinių prižiūrėtojui nurodė savo adresus. Tokie adresai galėjo būti nurodyti rašte, kuriame informuojama apie giminaičių susitarimą ir pateikiami naujo už kapavietės priežiūrą atsakingo asmens duomenys (Kapinių tvarkymo taisyklių 21 punktas). Kapinių prižiūrėtojas už kapavietės priežiūrą atsakingo asmens duomenis gauna kapavietės skyrimo metu, pateikus laidojančio asmens rašytinį prašymą išduoti leidimą laidoti arba Kapinių tvarkymo taisyklių 21 punkte nustatyta tvarka, arba asmeniui pateikus prašymą prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę.</p>
<p>2. Svarstyтина, ar sprendimą dėl kapavietės paskelbimo neprižiūrima turėtų priimti komisija, o ne savivaldybės vykdomoji institucija arba jos įgalioti asmenys, pavyzdžiui, gavę atitinkamos komisijos išvadas.</p>	<p>Neatsižvelgta. Nuostata, kad sprendimą dėl kapavietės paskelbimo neprižiūrima priima savivaldybės vykdomoji institucija arba jos įgalioti asmenys, o ne komisija būtų laikoma ydinga antikorpuciniu požiūriu. Projekte siūlomas reglamentavimas nustatytas atsižvelgiant į Specialiųjų tyrimų tarnybos 2015-10-27 pažymoje Nr. 4-01-7564 pateiktus siūlymus, siekiant pašalinti korupcijos rizikos veiksnus.</p>
<p>3. Pakartotinai atkreipiame dėmesį, kad nėra aišku kas yra giminaičiai, minimi Projekto 1.5 p., kurie turės susitarti, kartu neaišku kaip jie turės susitarti – ar visi, ar tik jų paskirtas atsakingas asmuo turės apie susitarimą informuoti raštu, be to, tikėtina, kad turi</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies. Giminytė (giminaičiai) apibrėžta Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 3.130–3.135 straipsniuose. Reglamentuoti susitarimo procedūrą tarp giminaičių netikslinga, nes teisiškai tai nereikšminga. Kapinių prižiūrėtojas žurnale registruoja tik susitarusių giminaičių pasirinkto, už kapavietės priežiūrą</p>

<p>nurodyti ne keistinus žurnale duomenys, o atitinkamus atsakingo asmens duomenis (konkrečiai juos įvardinant Projekte). Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas nereglamentuoja kapaviečių ribų nustatymo, todėl Taisyklių 17 p. tikslintinas.</p>	<p>atsakingo asmens duomenis.</p> <p>Kapavietės, įrašytos į Kultūros vertybių registrą, yra kultūros paveldo objektai, kurie, vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu, gali būti pavieniai, kompleksiniai ar į kompleksą įeinantys objektai, registruoti kaip nekilnojamosios kultūros vertybės, t. y. žemės sklypuose, sklypų dalyse, vandens, miško plotuose ar jų dalyse esantys statiniai ar kiti nekilnojamieji daiktai, kurie turi vertingųjų savybių ir kartu su jiems priskirta teritorija yra atskiri daiktinės teisės objektai ar gali jais būti. Tiek kapas, tiek kapavietė gali būti kultūros paveldo objektais. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 11 str. reglamentuoja kultūros paveldo objektų ir vietovių teritorijas, apsaugos zonas bei pozonius. 11 straipsnio 2 d. nustatyta, kad kultūros paveldo objekto teritorijos ir kultūros paveldo vietovės ribos apibrėžiamos remiantis istorinių ir kitų tyrimų duomenimis taip, kad sutaptų su esamų sklypų ar jų dalių, kurie yra daiktinės teisės objektai, ribomis arba kitokiomis nekilnojamųjų daiktų, gamtinių ar antropogeninių elementų ribomis.</p>
<p>6. Dėl Taisyklių 24 p. – nėra aišku, kaip apie priimtą sprendimą dėl neprižiūrimos kapavietės priežiūros sužinos ją prižiūrėti pretendavę asmenys, per kiek laiko tokį sprendimą galės skusti ir pan. Atsižvelgiant į Taisyklių 24 p. pirmąjį sakinį nėra aiškus sakinio „Jei per nustatytą terminą prašymų negauta <...>“ turinys, sakinio tekstas prieštaringas.</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Sprendimo dėl neprižiūrimos kapavietės priežiūros apskundimo tvarka priklauso nuo sprendimą priėmusio asmens. Jei sprendimą dėl neprižiūrimos kapavietės priežiūros priima viešojo administravimo subjektas, jo sprendimas skundžiamas Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 36 straipsnyje nustatyta tvarka. Jei sprendimą dėl neprižiūrimos kapavietės priežiūros priima ne viešojo administravimo subjektas, jo sprendimas skundžiamas bendros kompetencijos teismui.</p>
<p>7. Atsižvelgiant į Projekto nuostatas, lieka neaiškus Taisyklių 22 p. – kokie kiti asmenys turimi omenyje.</p>	<p>Neatsižvelgta. Šiame punkte minimi kiti asmenys yra visi kiti asmenys, kurie nepalaidoti kapavietėje ar kolumbariumo nišoje, bet siekiama juos ten palaidoti.</p>

Teisės rinkymo skyriaus vedėja
 Agnė Jakšteinė
 2012-02-02 d. /

Aplinkos ministras
 Kęstutis Navickas
 2012-02-02